

**GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

Nr No. 1/2012

INFORMACJA INFORMATION

**O SYTUACJI
SPOŁECZNO-
-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTW**

**ON SOCIO-
-ECONOMIC
SITUATION
OF VOIVODSHIPS**

**ROK XVII
YEAR XVII**

**KWARTALNIK
QUARTERLY**

**WARSZAWA, CZERWIEC 2012
WARSAW, JUNE 2012**

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań
Regionalnych i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental
Surveys Department*

kierujący
supervisor

Joanna Poświata – Naczelnik
Wydziału Analiz i Opracowań
Regionalnych
*Head of Regional Analyses and
Studies Section*

zespół
team

Elżbieta Grobicka
Joanna Hausman-Czerwińska
Anna Patejuk
Krystyna Przepióra
Anna Sławińska
Ewelina Taratuta

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła
When publishing the CSO data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Publikacja *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw* jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub okresach narastających.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, rolnictwa, dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego.

Bieżący numer 1/2012 jest pierwszym, który oddajemy do dyspozycji Państwa jedynie w formie elektronicznej. Część analityczna dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi dostępne są po raz pierwszy w formie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych dostępny będzie w Banku Danych Lokalnych w module danych krótkookresowych www.stat.gov.pl/bdl.

Przekazując do rąk Państwa pierwszą elektroniczną edycję *Informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej województw*, pragnę zachęcić do dalszego korzystania z publikacji poprzez stronę internetową GUS www.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

PREFACE

The publication "Information on socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration includes analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, agriculture, revenue and expenditure of local self-government entities budgets.

This issue 1/2012 for the first time is available only in electronic format online. Analytical part is presented in PDF format, whereas tables with data are accessible in Excel format. Furthermore, detailed databases can be extracted online from Local Data Bank in dedicated section of short-term indicators module via our website www.stat.gov.pl/bdl.

I am pleased to present you the first electronic edition of "Information on socio-economic situation of voivodships" and also I would like to recommend to all users our publication in downloadable format which are available on the website of CSO www.stat.gov.pl.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Dominika Rogalińska

SPIS TREŚCI	CONTENTS	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Spis treści	<i>Contents</i>	5
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	6
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	9
Objaśnienia znaków umownych	<i>Symbols</i>	16
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	23
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	26
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	35
EMERYTURY I RENTY	<i>RETIREMENT PAY AND PENSIONS</i> ...	38
CENY	<i>PRICES</i>	40
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	45
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOW- NICTWA	<i>PRODUCTION OF INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>	47
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW.....	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTER- PRISES</i>	49
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	51
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERY- TORIALNEGO W 2011 R.	<i>REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTI- TIES IN 2011</i>	55
 TABLICE – W ODDZIELNYM PLIKU W FORMACIE EXCEL	 TABLES – PLACES IN SEPARATE EX- CEL FORMAT FILES	

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowe grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 I 2012.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

3) financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE) in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

14. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

sekcje PKD
sections of the NACE

Handel; naprawa pojazdów samochodowych

Trade; repair of motor vehicles

Zakwaterowanie i gastronomia

Accommodation and catering

Obsługa rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

Accommodation and food service activities

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

15. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

11. As constant prices since 2006 were adopted – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

14. The names of some sections of PKD 2007 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

15. Broader information and detailed methodological description are Publisher in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o:

- 1) **ludności** zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności;
- 2) urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

2. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to, zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym między innymi:

- 1) bezrobotni do 25 roku życia;
- 2) długotrwale bezrobotni;
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- 4) bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- 6) bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- 7) bezrobotni niepełnosprawni.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data concerning:

- 1) **population** are compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as current reporting data on vital statistics and population migration;
- 2) **births and deaths (including infant deaths)** – are calculated according to the definition of infant birth and death – recommended by the World Health Organization (WHO).

2. Data on **average paid employment** include persons employed on the basis of a labour contract on a full and part-time basis, converted to full-time work period.

3. Data on the **unemployed persons registered** in the powiat labour offices are presented in accordance with the Law of 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Unemployed persons with a specific situation on the labour market are the persons who in accordance with the Article 49 of the above-mentioned Law meet at least one of the following criteria of which among others:

- 1) unemployed persons below 25 years of age;
- 2) are long-term unemployed;
- 3) unemployed persons over 50 years of age;
- 4) unemployed persons without occupational qualifications;
- 5) unemployed persons bringing up single-handed at least one child below 18 years of age;
- 6) unemployed persons who after serving a prison sentence did not take up employment;
- 7) disabled unemployed persons.

The long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adult in the workplace.

Unemployed persons without benefits are persons registered in employment offices, in search for work, who either lost or did not acquire rights to benefits.

The **registered unemployment rate** was compiled as a share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo w końcu kwartału.

4. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

*The **inflow rate of unemployment** is calculated as a ratio of newly registered unemployed persons to the number of economically active persons at the end of a quarter.*

*4. Data on the **economic activity of the population**, aged 15 and more, are compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week). The survey includes the members of households in dwellings selected on a random basis. The LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.*

*Among the **employed persons** are included all persons aged 15 or more who within the surveyed week:*

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting family economic activity outside agriculture;*
- 2) had work but did not perform it:*
  - a) due to illness, maternity leave or vacation,*
  - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 – exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.*

*The **unemployed** are persons aged 15–74, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

*The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

*The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto przypadające na 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (wprowadzonego od 1 I 1992 r.) oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

6. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także z budżetów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

*The **unemployment rate** is calculated as the share of the unemployed persons (total or a given group) in the number of economically active population aged 15 and more (total or a given group).*

5. Average monthly gross wages and salaries per paid employee in the enterprise sector is calculated assuming the following:

- 1) *personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);*
- 2) *payments from a share in profit or in the balance surplus of co-operatives;*
- 3) *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.*

Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee includes the deduction from pay for personal income taxes (introduced on 1 I 1992) and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employees, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, of 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

6. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the budgets of the Ministry of National Defence, Ministry of Interior as well as Ministry of Justice.

*Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocations as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pension), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.*

Retirement pay and pension benefits systems do not provide for the payment of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

7. Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** (tj. górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją) prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** wyrażona w cenach bazowych, z uwagi na niewystępujący podatek akcyzowy i dotacje przedmiotowe, równa się wartości wyrażonej w cenach producenta.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

8. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

7. Data on the value of **sold production of industry** (i.e. of mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply and also water supply; sewerage, waste management and remediation activities) are presented excluding VAT and the excise tax, but including the value of objective subsidies for products and services, in so-called basic prices.

The value **of sold production of construction** presented in basic prices, is equal to the value expressed in producer's prices due to the lack of excise tax and entity subsidies.

Data regarding sold production of industry concerns industrial and non-industrial activities of economic entities included to the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" and covers:

- 1) the value of finished goods sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

8. Information regarding **completed dwellings** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (partly comprising the expansion) as well as dwellings obtained as a result of investment adaptations, together with dwellings obtained from conversion of non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e. realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

9. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** dostosowano do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity ustawy – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji);
- 3) pozostałe przychody operacyjne;
- 4) przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) pozostałe koszty operacyjne;
- 3) koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- 1) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- 2) obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, tj. o podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

Wskaźniki:

- 1) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- 2) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

9. *Data on financial results of enterprises adapted to the amendment Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223).*

Revenues from total activity includes:

- 1) *net revenues from sale of products within country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;*
- 2) *revenues from sale of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers);*
- 3) *other operating revenues;*
- 4) *financial revenues.*

Cost of obtaining revenues from total activity includes:

- 1) *cost of products sold, goods and materials related to the basic operating activity, which includes: the value of goods and materials sold as well as total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by change in product stocks;*
- 2) *other operating costs;*
- 3) *financial costs.*

Financial results:

- 1) *gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity corrected by result on extraordinary events;*
- 2) *encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations;*
- 3) *net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrance, i.e. income tax on legal and natural persons.*

Indices:

- 1) *sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials;*
- 2) *the cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;*

- 3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- 4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

10. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

11. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych są notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

12. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

13. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych** i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw.

14. Pogłowie zwierząt gospodarskich podano na podstawie badań pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego oraz bydła, owiec, drobiu i związanej z tymi gatunkami produkcji zwierzęcej, prezentując dane według grup produkcyjno-użytkowych. Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu

3) *the profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity;*

4) *the profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.*

10. *The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services.*

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight systems for particular voivodships and at the country-wide level were based on the structure of households expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

11. *The sources of information on retail prices of presented foodstuffs are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of food are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month.*

12. *Data on procurement prices concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.*

13. *The information on prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodships.*

14. *Farm animal stocks have been disclosed on the basis of surveys of pig stocks and production of pigs for slaughter and cattle, sheep, poultry and animal production related to these species, with data being presented according to production – utility groups. Surveys of pig stocks and production of pigs for slaughter are conducted three times*

według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła** i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

15. Na dochody jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływu z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy;
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;

2) dotacje:

- a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) otrzymane z funduszy celowych,
- c) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

16. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

a year – in April (as of end of March), in August (as of end of July) and in December (as of end of November), while surveys of cattle and other farm animal species – twice a year – as of June and as of December.

15. Revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, and receipts arising from the Financial Statute, the Service Law and the Marketplace Law,
- c) revenue from property, i.e. income from renting and leasing;
- d) funds for the additional financing of own tasks acquired from other sources;

2) allocations:

- a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks fulfilled on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- b) allocations received from appropriated funds,
- c) other allocations, including allocations based on agreements with bodies of the government administration,

3) general subsidy from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensatory, balancing and regional.

16. Expenditures of local self-government entities are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak $\triangle$	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak *	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w publikacjach bieżących. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W I kwartale 2012 r. tempo wzrostu gospodarczego, pomimo osłabienia, pozostało stabilne i należało do najwyższych wśród krajów UE. Według wstępnego szacunku, produkt krajowy brutto (PKB) w I kwartale był wyższy realnie o 3,5% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (wobec wzrostu o 4,6% w I kwartale ub. roku i o 4,3% w całym 2011 r.). Głównym czynnikiem kreującym wzrost PKB był nadal popyt krajowy (wpływ na tempo wzrostu gospodarczego wyniósł 2,8 p.proc.). Wpływ spożycia ogółem był mniejszy niż w I kwartale 2011 r. i wyniósł 1,2 p.proc. (w tym spożycia indywidualnego – 1,4 p.proc.). Na poziomie sprzed roku utrzymał się wpływ akumulacji brutto (1,6 p.proc.), nieznacznie umocnił się wpływ nakładów brutto na środki trwałe – do 0,8 p.proc. Wpływ popytu zagranicznego na wzrost PKB był pozytywny (podobnie jak w trzech poprzednich kwartałach) i wyniósł 0,7 p.proc.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. roku była wyższa o 3,2% niż w analogicznym okresie 2011 r. (wobec wzrostu o 4,3% przed rokiem i 4,0% w całym ub. roku). Nadal najwyższą dynamikę odnotowano w budownictwie (wzrost o 9,6%), a następnie w transporcie i gospodarce magazynowej (6,4%) oraz handlu i naprawie pojazdów samochodowych (5,5%). W przemyśle wartość dodana brutto rosła wolniej niż w poprzednich okresach ub. roku (3,4%).

W I kwartale 2012 r. utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), choć tempo było znacznie wolniejsze (4,9%) niż obserwowane zarówno w analogicznym okresie ub. roku, jak i w całym 2011 r. (odpowiednio 9,1%, i 7,7%). Wzrost produkcji przemysłowej odnotowano w 14 województwach, od 18,4% w woj. łódzkim do 3,5% woj. mazowieckim. Spadek wystąpił w woj. lubuskim (o 6,2%) i śląskim (o 1,1%). Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) w I kwartale br. była o 14,9% wyższa niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost o 18,8%.

W I kwartale 2012 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały korzystniejsze wyniki finansowe niż w analogicznym okresie ub. roku, natomiast podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy pogorszeniu. Wzrost przychodów z całokształtu działalności był wolniejszy niż wzrost kosztów ich uzyskania, co spowodowało pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. W skali roku nieco obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto, jaki netto. Pogorszył się także wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Najgłębsze pogorszenie większości wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach woj. dolnośląskiego, a największą poprawę wszystkich wskaźników – w przedsiębiorstwach woj. świętokrzyskiego. Nieznacznie zwiększył się udział podmiotów

rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów, zmalał natomiast ich udział w przychodach.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2012 r. było o 5,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,1%). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największe, wystąpiło w woj. pomorskim, gdzie odnotowano również największą poprawę w relacji do średniej krajowej; najmniejsze – w mazowieckim i opolskim, w których relacja pogorszyła się. Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się i wyniosła 43,1 p.proc. (46,4 p.proc. przed rokiem).

W I kwartale 2012 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,6% wyższe niż w I kwartale 2011 r. (przed rokiem wzrost o 4,1%). Zwiększenie odnotowano w 10 województwach – od 2,3% w woj. małopolskim do 0,4% w woj. lubelskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek – od 2,3% w woj. opolskim do 0,2% w woj. śląskim.

W końcu marca 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 2141,9 tys. osób bezrobotnych, tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem.. Zwiększenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 8 województwach, największe w woj. łódzkim i małopolskim. W 7 województwach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, najgłębszy w woj. dolnośląskim. W województwie lubelskim liczba bezrobotnych zarejestrowanych pozostała bez zmian.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu marca 2012 r. wyniosła 13,3%, tj. ukształtowała się na poziomie sprzed roku, była jednak wyższa w porównaniu z końcem grudnia 2011 r. (o 0,8 p.proc.). Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w woj. warmińsko-mazurskim (21,1%), zachodniopomorskim (18,5%) oraz kujawsko-pomorskim (17,8%), a najniższą w woj. wielkopolskim (10,0%) i mazowieckim (10,6%). W 7 województwach stopa bezrobocia była wyższa w porównaniu z marcem 2011 r. Największy przyrost wystąpił w woj. łódzkim (o 0,5 p.proc.). Również w 7 województwach wystąpiło obniżenie stopy bezrobocia, najgłębsze odnotowano w woj. dolnośląskim (o 0,5 p.proc.). W woj. lubuskim i opolskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Wzrost zarówno liczby bezrobotnych (o 6,3%) jak i stopy bezrobocia (o 0,5 p.proc. do poziomu 10,5%) wskazują również wstępne wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności za I kwartał 2012 r. Według BAEL zwiększyła się także liczba pracujących (o 0,7%), poprawił się współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia. Korzystniejsza niż przed rokiem była relacja osób niepracujących do pracujących.

W I kwartale br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z poprzednim kwartałem wyniósł średnio 1,7%, przy czym w 5 województwach był wyższy

niż przeciętnie w kraju (najwyższy – 2,3% w woj. warmińsko-mazurskim). Najmniejszy wzrost odnotowano w woj. lubelskim, mazowieckim i pomorskim (o 1,5%). Najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,5%), towarów i usług związanych z transportem (3,0%) oraz z mieszkaniem (o 2,1%).

W I kwartale 2012 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku odnotowano we wszystkich województwach (średnio o 4,1%), w tym w 10 w stopniu większym niż przeciętnie (najbardziej w świętokrzyskim – o 4,6%). Najmniej wzrosły ceny w województwie śląskim (o 3,5%).

Na rynku rolnym w marcu br. wyższe niż przed rokiem były średnie ceny żyta, żywca wieprzowego i wołowego oraz mleka. Znacznie wzrosły również ceny prosiąt do dalszego chowu. Obniżeniu uległy natomiast ceny pszenicy na obu rynkach oraz targowiskowe ceny ziemniaków jadalnych. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej według stanu w końcu marca 2012 r., wskazują na pogłębienie, notowanego w 2011 r. trendu spadkowego w chowie trzody chlewnej. W skali roku spadek pogłowia trzody wystąpił w 15 województwach. Najgłębszy, o ponad 20%, zarejestrowano w woj. świętokrzyskim (22,2%), mazowieckim i opolskim (po 20,9%) oraz podlaskim (20,6%). Nieznaczny wzrost pogłowia trzody zanotowano tylko w woj. lubuskim (0,3%).

BASIC TRENDS

In the first quarter of 2012, economic growth, despite slight downturn, remained stable and was one of the highest in European Union. By preliminary estimate, real gross domestic product (GDP) in the first quarter of 2012 increased by 3.5% compared with the corresponding period of the previous year (after growth by 4.6% in the first quarter of 2011 and by 4.3% in a whole year 2011). The main factor of GDP growth was still domestic demand (which influence economic growth by 2.8 percentage points). The impact of total consumption expenditure was lower than in the first quarter of 2011 and amounted to 1.2 percentage points (included 1.4 percentage points of individual consumption expenditure). The impact of gross capital formation remained unchanged over the year (1.6 percentage points), whereas the impact of gross fixed capital formation slightly improved – to 0.8 percentage points. Contribution of net exports on the GDP growth was positive (similar to the previous three quarters) and amounted to 0.7 percentage point.

In the first quarter of 2012, gross value added in national economy increased by 3.2% compared with the same quarter of 2011 (after increased by 4.3% a year before and 4.0% in a whole year 2011). Still the greatest growth was recorded in construction (by 9.6%), following by transportation and storage (by 6.4%) and trade; repair of motor vehicles (by 5.5%). However in industry gross value added grew slower (by 3.4%), than in the previous quarters of 2011.

In the first quarter of 2012, the growth of sold production of industry (in constant prices) had been continued (4.9%), although the rate was slightly slower than those observed both in the same quarter of the previous year and in a whole year 2011 (respectively 9.1% and 7.7%). Increases of production of industry were observed in 14 voivodships, ranged from 18.4% in łódzkie to 3.5% in mazowieckie voivodships. Decreases were noted in lubuskie (by 6.2%) and śląskie voivodships (by 1.1%). Sold construction and assembly production (in constant prices) in the first quarter of 2012 was by 14.9% higher than a year before, when an increase by 18.8% was noted.

In the first quarter of 2012, the financial results gained by surveyed enterprises were better than in the same period last year, but the basic economic and financial indicators were deprived. An increase of revenues from total activity was slower than the costs of revenues acquisition, consequently the cost level indicator slightly decreased. Over the year, profitability rate of gross and net turnover went slightly down together with sales profitability rate of products, goods and materials. The deepest decreases in most indicators were observed in enterprises of dolnośląskie voivodship, whereas the highest improvements of all indicators were observed in enterprises of

świętokrzyskie voivodship. Share of enterprises showing net profit slightly increased, however their share in revenues decreased.

In the first quarter of 2012, average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector rose by 5.3% compared with the corresponding period of the previous year (4.1% in the first quarter of 2011). Increases of wages and salaries were recorded in all voivodships, the highest in pomorskie, where also was noted the best improvement in relation to national average, the lowest – in mazowieckie and opolskie voivodships, where the relation was deteriorated. Range of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in relation to national average between voivodships with the best and the worst average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector decreased to 43.1 percentage points (46.4 percentage points a year before).

In the first quarter of 2012, average paid employment in the enterprise sector increased by 0.6% compared to the same quarter of 2011 (when grew by 4.1%). The increases were recorded in 10 voivodships, ranged from 2.3% in małopolskie to 0.4% in lubelskie voivodships. In the rest of voivodships average paid employment decreased – from 2.3% in opolskie to 0.2% in śląskie voivodships.

At the end of March 2012 in labour offices, 2141.9 thous. unemployed persons were registered, i.e. by 0.4% more than a year before. The increases were noted in 8 voivodships, the highest – in łódzkie and małopolskie. In 7 voivodships number of unemployed persons decreased, the deepest fell was in dolnośląskie. In lubelskie voivodship the number of unemployed persons remained unchanged.

Registered unemployment rate at the end of March 2012 reached 13.3%, and was on the same level like a year before, but was higher than at the end of December 2011 (by 0.8 percentage point). The highest unemployment rate was noted in warmińsko-mazurskie (21.1%), zachodniopomorskie (18.5%) and kujawsko-pomorskie (17.8%) voivodships, the lowest in wielkopolskie (10.0%) and mazowieckie (10.6%) voivodships. Registered unemployment rate in 7 voivodships was higher compared with March 2011. The highest growth was noted in łódzkie voivodship (0.5 percentage points). Decreases of unemployment rate were noted in other 7 voivodships, the deepest in dolnośląskie (by 0.5 percentage points). In lubuskie and opolskie voivodships unemployment rate remained unchanged.

An increase in the number of unemployed persons (by 6.3%) and in unemployment rate (by 0.5 percentage points to 10.5%) has been shown in the preliminary estimates of The Labour Force Survey (LFS) for the first quarter of 2012. According to the LFS, the number of employed persons also increased (by 0.7%), as well the improvement of activity rate and employment rate was observed. The relation between number of persons not working to employed persons was better than a year before.

In the first quarter of 2012, prices of consumer goods and services increased average by 1.7% compared with previous quarter, whereas in 5 voivodships prices were higher than national average (the highest – 2.3% in warmińsko-mazurskie). The lowest rise had been recorded in lubuskie, mazowieckie and pomorskie (by 1.5%) voivodships. The highest rise was noted for prices of food and non-alcoholic beverages (by 3.5%), goods and services for transport (by 3.0%) and dwellings (by 2.1%).

In the first quarter of 2012, the increases of prices over the year were noted in all voivodships (average by 4.1%), in 10 voivodships – more than average (the most in świętokrzyskie voivodship – by 4.6%). The lowest decrease of prices of consumer goods and services was in śląskie voivodship (by 3.5%).

On the agricultural market in March 2012, the average prices of rye, cattles and pigs for slaughter, as well as milk were higher than a year before. The significant rise of prices were recorded for piglets. Procurement and marketplace prices of wheat and marketplace prices of edible potatoes had decreased. The results of sample survey, according to the state at the end of March 2012, had shown deep declining trend of pigs heads, which had been recorded since 2011. Over the year the pigs heads decreased in 15 voivodships. The largest decreases, more than 20%, were recorded in świętokrzyskie (22.2%), mazowieckie and opolskie (both by 20.9%) and podlaskie (20.6%). The only increase was noted in lubuskie voivodship (by 0.3%).

LUDNOŚĆ

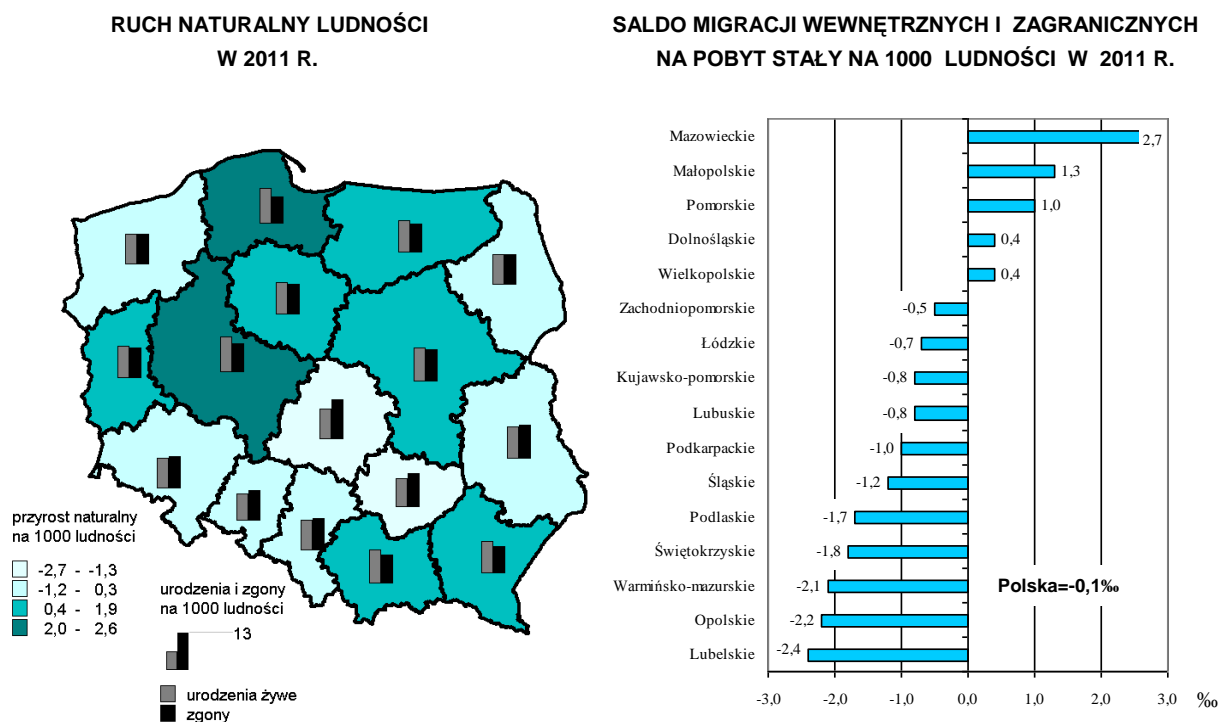
Według wstępnych wyników spisu ludności i mieszkań, w dniu 31 marca 2011 r. liczba ludności zamieszkałej w Polsce wyniosła 38,5 mln, tj. o ok. 0,8% więcej w stosunku do wyników bieżącego bilansu ludności za 2010 r.

W 2011 r. zarejestrowano 388,4 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 24,9 tys. mniej niż przed rokiem (w 2010 r. spadek o 4,3 tys.). Spadek liczby urodzeń odnotowano drugi rok z kolei, po sześciu latach wzrostu. Współczynnik urodzeń obniżył się w skali roku o 0,6 pkt i wyniósł 10,2‰. Liczba urodzeń na 1000 ludności, podobnie jak przed rokiem była najwyższa w pomorskim (11,2) i wielkopolskim (11,1) oraz mazowieckim (10,9) i małopolskim (10,8). W 10 województwach współczynnik urodzeń nie przekroczył średniej dla kraju, najniższy zanotowano w opolskim (8,5‰).

W 2011 r. **zmarło** 375,5 tys. osób, tj. o 3,0 tys. mniej niż rok wcześniej (w 2010 r. spadek o 6,5 tys.). Współczynnik zgonów obniżył się z 9,9‰ w 2010 r. do 9,8‰ w analizowanym okresie, przy czym w 10 województwach był niższy niż przeciętnie w kraju. Najniższe wartości wskaźnika odnotowano w podkarpackim i pomorskim (po 8,6‰). Natomiast najwyższy wskaźnik ponownie wystąpił w łódzkim (12,2‰), świętokrzyskim (10,8‰) oraz lubelskim (10,7‰).

Kolejny rok utrzymuje się pozytywny trend malejącej umieralności niemowląt. W 2011 r. liczba **zgonów niemowląt** wyniosła 1,8 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) obniżył się w skali roku o 0,3 pkt do poziomu 4,7‰. W 7 województwach zanotowano niższą wartość wskaźnika niż przeciętnie w kraju, najniższą w mazowieckim (3,4‰). Natomiast najwyższy współczynnik zgonów był w zachodniopomorskim (6,1‰) oraz kujawsko-pomorskim, śląskim i świętokrzyskim (po 6,0‰).

W 2011 r. **przyrost naturalny** był dodatni i wyniósł 12,9 tys. osób (wobec 34,8 tys. w 2010 r.). Dodatni przyrost naturalny wystąpił szósty rok z rzędu, jednak w 2011 r. osiągnął wartość najniższą od 2008 r. Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł 0,3‰, wobec 0,9‰ w 2010 r. W 8 województwach wskaźnik był wyższy niż przeciętnie w kraju, przy czym najwyższy odnotowano w pomorskim (2,6‰) i wielkopolskim (2,1‰). Najniższy przyrost naturalny na 1000 ludności nadal występuje w łódzkim (minus 2,7) i świętokrzyskim (minus 1,7).

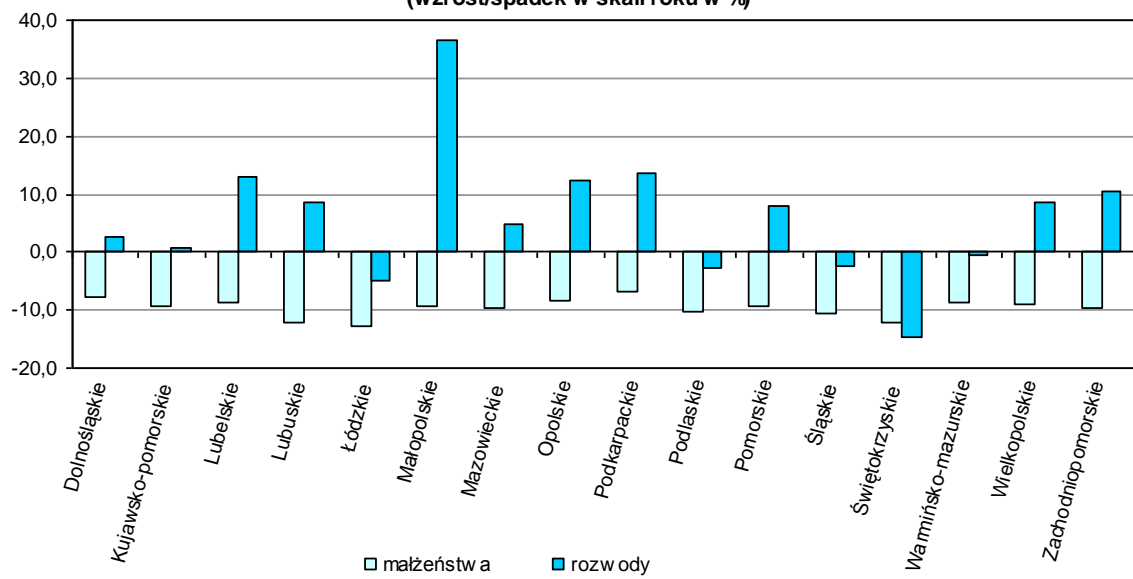

W 2011 r. podobnie jak w latach poprzednich ogólne **saldo migracji** na pobyt stały było ujemne, a w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło, tak jak rok wcześniej, minus 0,1. Poprawę wskaźnika w skali roku odnotowano w województwie świętokrzyskim (z minus 2,0‰ do minus 1,8‰), zachodniopomorskim (z minus 0,6‰ do minus 0,5‰) oraz mazowieckim (z 2,6‰ do 2,7‰). W 9 województwach wystąpił spadek wskaźnika, a najgłębszy w opolskim (z minus 1,7‰ do minus 2,2‰) W województwie: kujawsko-pomorskim, łódzkim, małopolskim i wielkopolskim saldo migracji nie zmieniło się w stosunku do roku poprzedniego.

W 2011 r. zawarto 206,5 tys. **związków małżeńskich**, tj. o 21,9 tys. mniej niż w roku poprzednim. Trzeci rok z kolei spada liczba nowych związków małżeńskich. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,4‰ (w 2010 r. 6,0‰). Najmniej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w łódzkim (5,0), a najwięcej w podkarpackim (5,8). W 2011 r. **rozwiódło** się 64,6 tys. par małżeńskich, tj. o 3,3 tys. więcej niż w roku poprzednim. Wzrost liczby rozwodów odnotowano po raz pierwszy po czterech latach spadku. Współczynnik rozwodów zwiększył się z 1,6‰ w 2010 r. do poziomu 1,7‰, przy czym w 7 województwach był wyższy niż przeciętnie w kraju. Najwyższym wskaźnikiem rozwodów charakteryzowało się zachodniopomorskie (2,2‰).

ZMIANY LICZBY MAŁŻEŃSTW I ROZWODÓW W 2011 R.
(wzrost/spadek w skali roku w %)

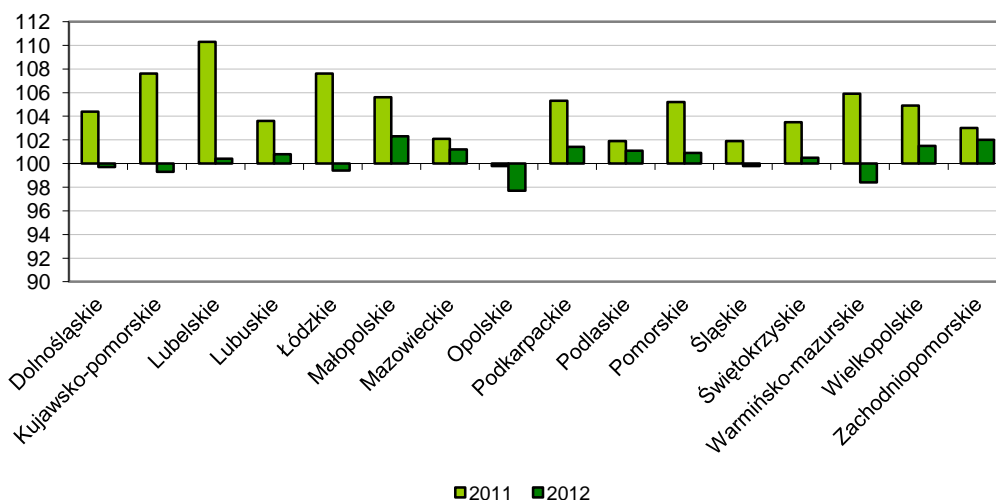
RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2012 r. nieznacznie zwiększyło się w skali roku. W końcu marca 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych była nieco wyższa niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku, przy czym tempo wzrostu liczby bezrobotnych było wolniejsze niż przed rokiem. Natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego pozostała na takim samym poziomie jak w końcu marca 2011 r.

Wyniki **badania aktywności ekonomicznej ludności** za I kwartał 2012 r. wskazują natomiast na mniej korzystne tendencje w zakresie bezrobocia – odnotowano wzrost liczby bezrobotnych jak i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Równocześnie nastąpiło nieznaczne zwiększenie zbiorowości pracujących, poprawa współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia a także niewielkie zmniejszenie liczby osób niepracujących przypadających na 1000 pracujących.

W I kwartale 2012 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 5545,5 tys. osób i było o 0,6% wyższe niż w analogicznym okresie 2011 r. (wobec wzrostu o 4,1% przed rokiem). Zwiększenie zatrudnienia zanotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,8%) oraz budownictwie (o 5,0%), natomiast zmniejszenie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,5%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,6%). W 10 województwach nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia, w tym największy w małopolskim (o 2,3%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, w granicach od 2,3% w opolskim do 0,2% w śląskim.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W I KWARTALE W LATACH 2011-2012**
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

W podziale na sekcje obserwuje się zróżnicowanie dynamiki przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw we wszystkich województwach. Największy wzrost (o 37,0%) odnotowano w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna w województwie

zachodniopomorskim, a najgłębszy spadek (o 33,8%) nastąpił w sekcji zakwaterowanie i gastronomia w województwie warmińsko-mazurskim.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 2478,0 tys. osób i w skali roku zmalało o 0,5%. Spadek wystąpił w 11 województwach, od 2,6% w pomorskim do 0,3% w śląskim i wielkopolskim. Wzrost obserwowano w 4 województwach, największy w małopolskim (o 2,1%). W województwie podkarpackim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie sprzed roku.

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie wzrosło o 5,0% w stosunku do I kwartału 2011 r. i ukształtowało się na poziomie 481,3 tys. osób. W 14 województwach zanotowano wzrost liczby zatrudnionych, w granicach od 13,6% w mazowieckim do 0,4% w wielkopolskim. W województwach opolskim i warmińsko-mazurskim nastąpił spadek (odpowiednio o 4,8% i 1,7%).

Przeciętne zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosło 1120,1 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 0,9%. Wzrost wystąpił w 6 województwach, największy w wielkopolskim (o 4,3%), a najmniejszy w mazowieckim (o 1,3%). Spadek zatrudnienia obserwowano w 9 województwach, w tym najgłębszy w lubuskim (o 6,3%). W województwie podlaskim przeciętne zatrudnienie pozostało na takim samym poziomie jak w analogicznym okresie 2011 r.

Przeciętne zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii było o 4,5% niższe niż przed rokiem i wyniosło 109,4 tys. osób. Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano w 13 województwach, w granicach od 33,8% w warmińsko-mazurskim do 0,3% w świętokrzyskim. W pozostałych województwach nastąpił wzrost, przy czym największy w województwie łódzkim (o 15,2%), a ponadto w podkarpackim (o 4,5%) i zachodniopomorskim (o 2,7%).

Przeciętne zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości było nieco niższe (o 0,3%) niż w I kwartale 2011 r. i ukształtowało się na poziomie 97,4 tys. osób. Spadek zatrudnienia zaobserwowano w 9 województwach, najgłębszy w lubuskim (o 5,7%), a najmniejszy w dolnośląskim (o 0,7%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w pomorskim (o 7,6%).

Przeciętne zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej wyniosło 167,6 tys. osób i w skali roku zwiększyło się o 5,8%. Zwiększenie zatrudnienia zanotowano w 14 województwach, w granicach od 37,0% w województwie zachodniopomorskim do 0,8% w opolskim. Natomiast w województwie lubelskim i świętokrzyskim nastąpił spadek zatrudnienia (odpowiednio o 8,2% i 0,6%).

Przeciętne zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej było o 2,6% niższe niż przed rokiem i wyniosło 306,7 tys. osób. Spadek zatrudnienia zaobserwowano w 8 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 13,6%), a najmniejszy w podkarpackim (o 0,5%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, w tym znaczny w województwach warmińsko-mazurskim (o 34,1%), lubuskim (o 20,2%) i pomorskim (o 16,7%).

W końcu marca 2012 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 2141,9 tys. **osób bezrobotnych**, nieznacznie więcej – o 0,4% (tj. o 8,0 tys.) – niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku, w którym zanotowano wzrost rzędu 2,8% w stosunku do końca

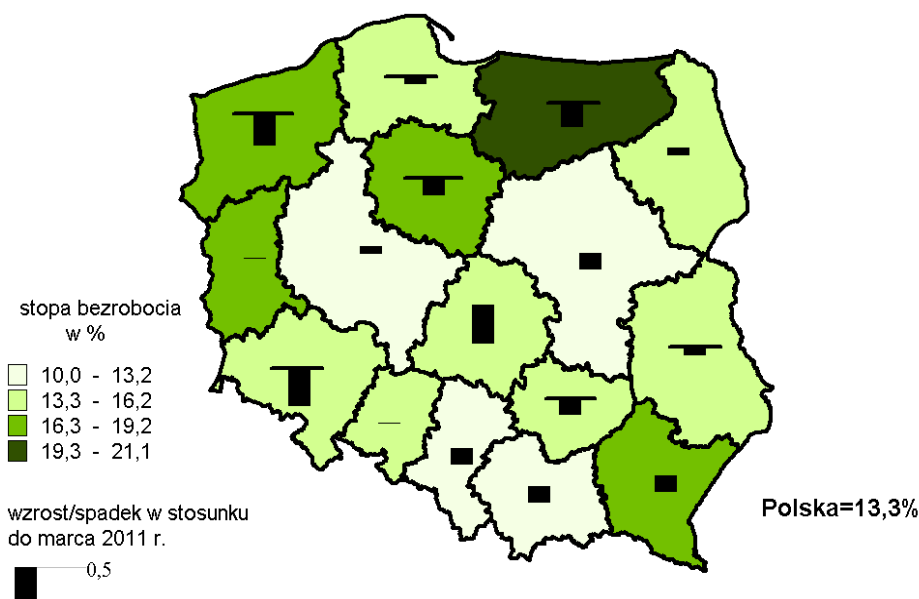
marca 2010 r. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w skali roku odnotowano w 8 województwach, od 4,8% w łódzkim do 0,6% w lubuskim. W 7 województwach nastąpił spadek, przy czym najwięcej bezrobotnych ubyło w dolnośląskim (o 3,6%). W województwie lubelskim liczba zarejestrowanych bezrobotnych pozostała na poziomie sprzed roku.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu marca 2012 r. wyniosła 13,3% przeciętnie w kraju i nie zmieniła się w ujęciu rocznym. Wzrost stopy bezrobocia w skali roku odnotowano w 7 województwach, największy w województwie łódzkim (o 0,5 p.proc.). Spadek obserwowano w kolejnych 7 województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 0,5 p.proc.). Natomiast w województwach lubuskim i opolskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

W dalszym ciągu utrzymuje się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu marca 2012 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 11,1 p.proc. (wielkopolskie – 10,0%, warmińsko-mazurskie – 21,1%), przy czym w skali roku rozpiętość ta zmniejszyła się o 0,4 p.proc. Podobnie jak przed rokiem do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały województwa: zachodniopomorskie (18,5%), kujawsko-pomorskie (17,8%), lubuskie i podkarpackie (po 16,3%) oraz świętokrzyskie (16,0%). Najniższą stopą bezrobocia, poza wielkopolskim, charakteryzowało się województwo mazowieckie (10,6%).

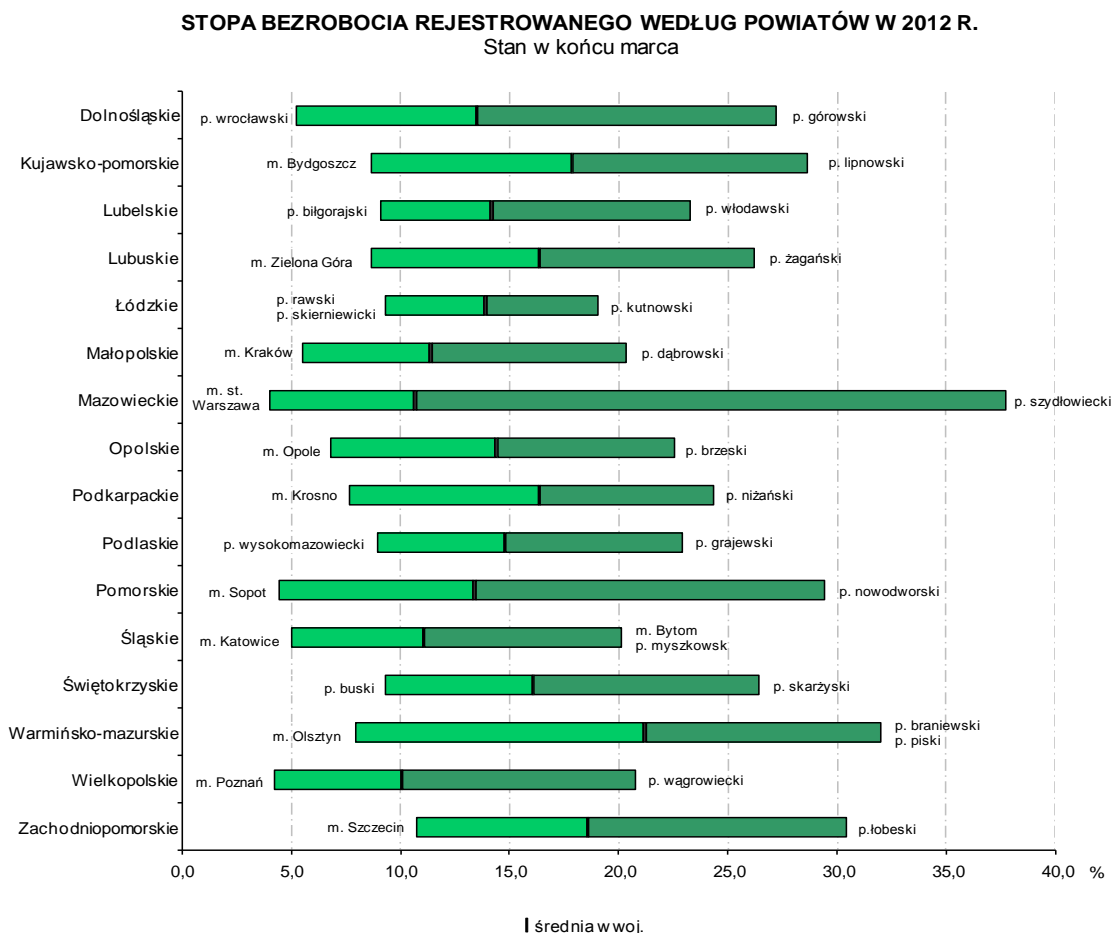
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2012 R.

Stan w końcu marca

W większości województw rozpiętość pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia na poziomie powiatów zmniejszyła się w ujęciu rocznym. Jedynie w województwach opolskim i wielkopolskim odnotowano niewielki wzrost. Największą rozpiętością, podobnie jak w ub. roku, charakteryzowało się województwo mazowieckie, gdzie różnica pomiędzy najwyższą wartością stopy bezrobocia (37,7% w powiecie szydłowieckim) a najniższą (4,0% w powiecie m.st. Warszawa) osiągnęła 33,7 p.proc. Najmniejszą różnicę wewnątrz województwa, tj. 9,7 p.proc. odnotowano w łódzkim, gdzie

skrajne wartości stopy bezrobocia wyniosły 19,0% w powiecie kutnowskim oraz 9,3% w powiatach rawskim i skierniewickim.

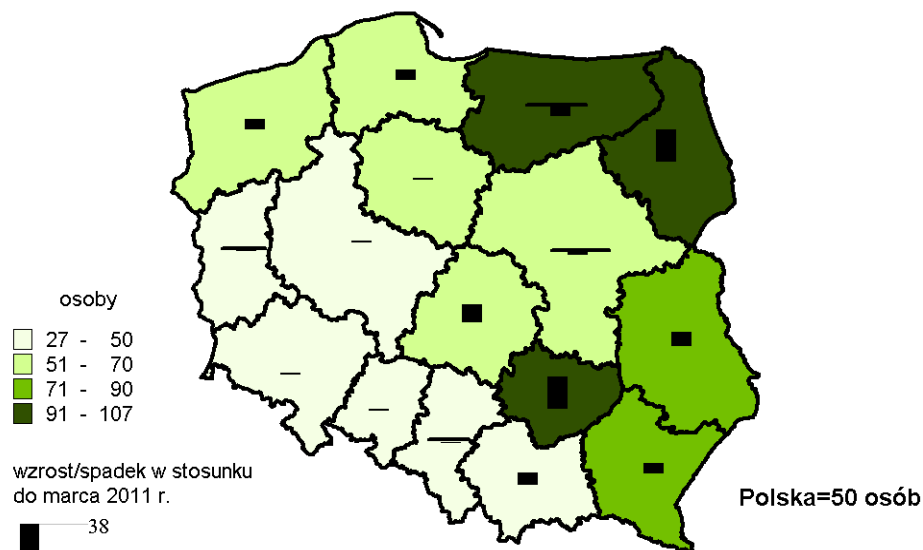
Spośród osób **bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu marca 2012 r., najliczniejszą grupę nadal stanowili długotrwale bezrobotni – 1055,0 tys. osób, tj. 49,3% ogółu zarejestrowanych w kraju. Wzrost liczby długotrwale bezrobotnych w skali roku zaobserwowano w 15 województwach, w tym największy w śląskim (o 11,8%). Natomiast w województwie dolnośląskim zbiorowość tychże bezrobotnych nieco się zmniejszyła (o 0,2%). Udział tej grupy bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększył się średnio o 2,5 p.proc., w największym stopniu w województwie śląskim (o 4,0 p.proc. do 44,1%) i zachodniopomorskim (o 3,9 p.proc. do 50,5%). Wzrósł również odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia – na poziomie kraju (o 1,0 p.proc. do 22,2%) jak i wszystkich województw, w tym najbardziej w zachodniopomorskim (o 1,4 p.proc.). Niewielki wzrost udziału obserwowano m.in. wśród osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia – o 0,6 p.proc. do 8,6% (największy w województwach kujawsko-pomorskim, pomorskim i śląskim – po 0,8 p.proc.). Pomimo odnotowanego spadku udziału bezrobotnych poniżej 25 roku życia (z 22,0% do 20,4% ogółu bezrobotnych), sytuacja tej grupy osób nadal nie była korzystna – w końcu marca br. 437,2 tys. osób w wieku 15-24 było zarejestrowanych jako bezrobotne, z czego najwięcej w województwie mazowieckim (49,7 tys.), a najmniej w opolskim (10,3 tys.).

W I kwartale 2012 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 692,4 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu ub. roku zmalała o 5,7% (wobec spadku o 8,1% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku o 1,8 p.proc. i wyniósł 80,2%. Niższy niż przed rokiem był również odsetek osób dotychczas niepracujących (o 3,9 p.proc. do 16,9%), absolwentów (o 1,4 p.proc. do 9,0%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 0,4 p.proc. do 39,4%). Wzrósł natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,6 p.proc. do 2,9%).

Z ewidencji bezrobotnych w okresie styczeń-marzec 2012 r. **skreślono** 533,2 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż przed rokiem (wówczas notowano spadek o 9,7%), w tym 44,2% ogółu bezrobotnych stanowili wykreśleni z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2012 R.

Stan w końcu marca

W końcu marca 2012 r. najwyższą **stopę napływu bezrobotnych** zarejestrowano w województwie lubuskim (1,9%), natomiast najniższą w mazowieckim (0,9%); przy średniej dla kraju 1,2%.

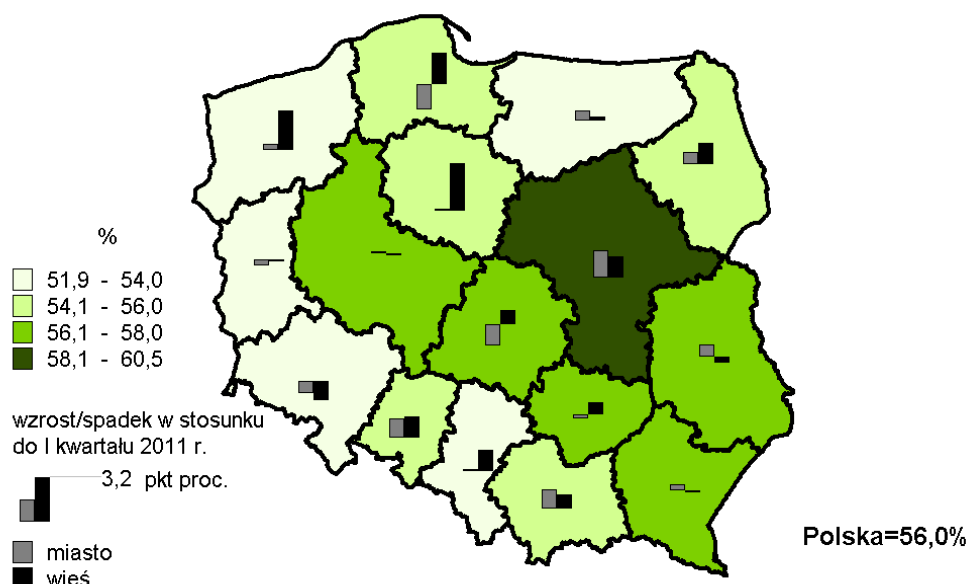
W końcu marca 2012 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 50 osób bezrobotnych (przed rokiem 45 osób). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwie śląskim (27 osób na 1 ofertę pracy), natomiast najmniej sprzyjająca wystąpiła w podlaskim (107 osób na 1 ofertę pracy) oraz warmińsko-mazurskim (106 osób).

Według wyników **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL** w I kwartale 2012 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** liczyła 17864 tys. osób, tj. o 218 tys. (o 1,2%) więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 10 województwach, największy w małopolskim (o 5,0%) i mazowieckim (o 4,9%), zaś najmniejszy w dolnośląskim (o 0,3%). W pozostałych województwach nastąpił spadek, najgłębszy w lubuskim (o 6,3%).

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,0% i był wyższy o 0,4 p.proc. w stosunku do I kwartału 2011 r. Wzrost wystąpił w 11 województwach,

od 1,6 p.proc. w mazowieckim do 0,2 p.proc. w podkarpackim. W pozostałych województwach zaobserwowano obniżenie współczynnika, w największym stopniu w województwie dolnośląskim (o 0,9 p.proc.). Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano w województwie mazowieckim (60,5%), a najniższą w zachodniopomorskim (51,9%).

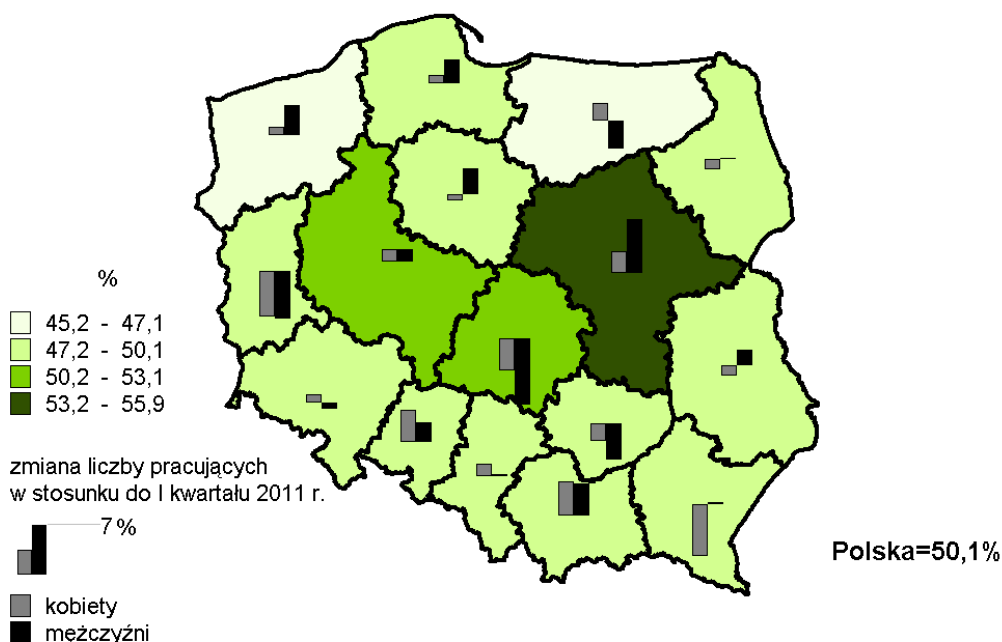
**WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W I KWARTALE 2012 R.
I JEGO ZMIANY W PODZIALE NA MIASTO–WIEŚ**

Liczba **pracujących** wyniosła 15981 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 106 tys., tj. o 0,7%. Wzrost wystąpił w 10 województwach, w granicach od 4,9% w mazowieckim do 0,1% w dolnośląskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby pracujących, najgłębszy w łódzkim (o 6,7%). Nieco wyższa niż przed rokiem była zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 0,9%) jak i pracujących kobiet (o 0,4%). Liczba pracujących mężczyzn wzrosła w 10 województwach – w największym stopniu w mazowieckim (o 7,0%), spadła w 5 województwach – najbardziej w łódzkim (o 8,8%), zaś w podlaskim utrzymała się na poziomie sprzed roku. Populacja pracujących kobiet zwiększyła się natomiast w 9 województwach – najwięcej w małopolskim (o 4,4%) i opolskim (o 4,3%), a w pozostałych województwach zmalała – najbardziej w podkarpackim (o 6,8%). Spośród ogółu pracujących 45,2% stanowiły kobiety, a największy ich udział obserwowano w województwie dolnośląskim (46,7%), najmniejszy zaś w wielkopolskim (43,5%).

Wskaźnik zatrudnienia w I kwartale 2012 r. wyniósł 50,1% i był wyższy w mieście (50,5%) niż na wsi (49,4%). W dalszym ciągu utrzymała się przewaga pracujących mężczyzn nad kobietami (wskaźnik zatrudnienia mężczyzn – 57,7%, kobiet – 43,2%). Najwyższym wskaźnikiem nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (55,9%), a najniższym zachodniopomorskie (45,2%). W stosunku do I kwartału 2011 r. wskaźnik zwiększył się w 9 województwach, w granicach od 1,5 p.proc. w mazowieckim do 0,3 p.proc. w świętokrzyskim. W pozostałych województwach nastąpił spadek, najgłębszy w łódzkim (o 1,8 p.proc.).

**WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA I ZMIANY LICZBY
PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI W I KWARTALE 2012 R.**

W I kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 1883 tys. osób i zwiększyła się o 112 tys. osób, tj. o 6,3% w ujęciu rocznym. Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano w 11 województwach, największy w pomorskim, a najmniejszy w dolnośląskim. W pozostałych województwach nastąpił spadek, najgłębszy w wielkopolskim.

W porównaniu z I kwartałem 2011 r. zwiększyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 10,2%) oraz w mniejszym stopniu mężczyzn (o 2,9%). Wzrost bezrobocia wśród kobiet obserwowano w 14 województwach, największy w pomorskim, a najmniejszy w mazowieckim. Spadek zanotowano w województwie lubuskim, natomiast w województwie podlaskim liczba bezrobotnych kobiet pozostała na poziomie sprzed roku.

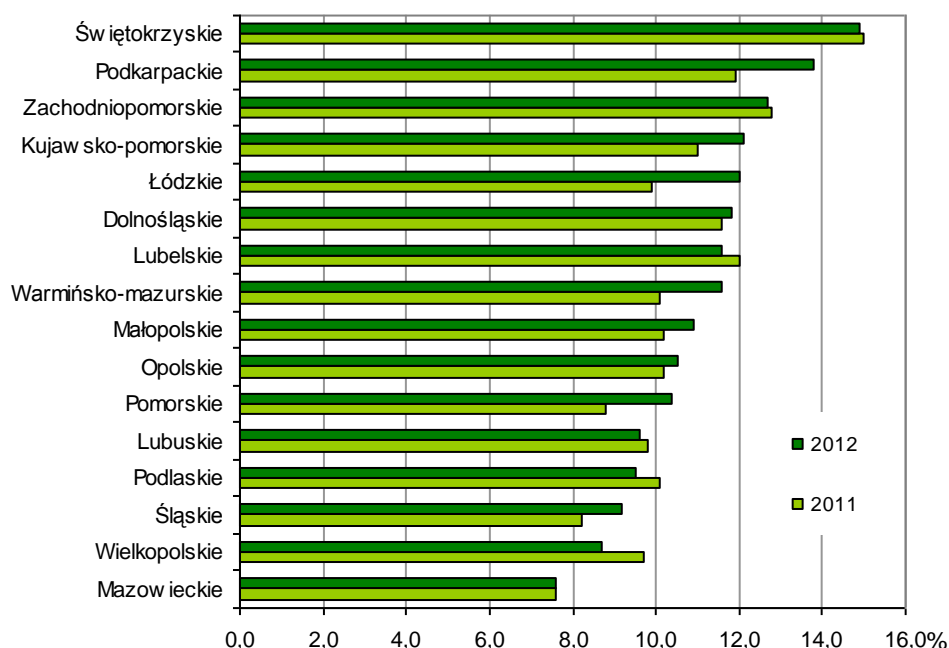
Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, w skali roku w większym stopniu wzrosła liczba bezrobotnych na wsi (o 13,8%) niż w miastach (o 1,7%). Zbiorowość bezrobotnych zamieszkałych na wsi powiększyła się we wszystkich województwach, z wyjątkiem wielkopolskiego (gdzie zmalała), a najwięcej osób przybyło w śląskim. Natomiast wśród mieszkańców miast wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 7 województwach, największy w pomorskim.

Odsetek osób w wieku **poniżej 25 lat** wśród ogółu bezrobotnych wahał się w granicach od 28,0% w województwie małopolskim do 18,9% w śląskim, przy średniej dla kraju 23,6% (spadek o 0,6 p.proc. w ujęciu rocznym). Udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się w 8 województwach, przy czym najkorzystniejsza sytuacja w porównaniu z I kwartałem 2011 r. miała miejsce w województwie pomorskim (spadek z 27,6% do 21,3%). W pozostałych województwach nastąpił wzrost udziału bezrobotnych poniżej 25 roku życia, w tym największy w kujawsko-pomorskim (z 19,6% do 25,7%).

W I kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła średnio 10,5% i była wyższa o 0,5 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Wzrost wskaźnika odnotowano w 9 województwach, od 2,1 p.proc. w łódzkim do 0,2 p.proc. w dolnośląskim. Spadek nastąpił w 6 województwach, w tym najgłębszy w wielkopolskim (o 1,0 p.proc.). W województwie mazowieckim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku, a przy tym osiągnęła najniższą wartość w kraju, tj. 7,6%. Natomiast najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowało się województwo świętokrzyskie (14,9%).

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL W I KWARTALE

Stopa bezrobocia **kobiet** wyniosła 11,0% (wobec stopy bezrobocia mężczyzn 10,1%) i zwiększyła się o 0,8 p.proc. w stosunku do I kwartału 2011 r. W podziale na województwa kształtowała się na poziomie od 15,9% w świętokrzyskim do 6,8% w mazowieckim. Stopa bezrobocia kobiet wzrosła w skali roku w 15 województwach, od 3,8 p.proc. w pomorskim do 0,1 p.proc. w lubuskim. Jedynie w województwie mazowieckim obniżyła się (o 0,1 p.proc.).

W I kwartale 2012 r. stopa bezrobocia w **miastach** ukształtowała się na poziomie 10,1% (wzrost o 0,2 p.proc. w ujęciu rocznym). Najwyższą stopę bezrobocia zaobserwowano w miastach województwa świętokrzyskiego (16,7%), a najniższą mazowieckiego (6,4%). Wśród bezrobotnych zamieszkałych na **wsł** stopa bezrobocia wyniosła 11,3% (wzrost o 1,1 p.proc.) i wahała się w granicach od 16,1% w województwie zachodniopomorskim do 7,0% w podlaskim. W 13 województwach odnotowano wzrost wskaźnika dla wsi, przy czym największy w śląskim (o 3,1 p.proc.) i podkarpackim (o 3,0 p.proc.). Natomiast w województwach zachodniopomorskim i wielkopolskim zaobserwowano spadek (odpowiednio o 1,6 p.proc. i 0,6 p.proc.), a w podlaskim stopa bezrobocia na wsi nie zmieniła się w stosunku do I kwartału 2011 r.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 14027 tys. osób co stanowiło 44,0% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z I kwartałem 2011 r. liczba osób biernych zawodowo zmniejszyła się o 76 tys., tj. o 0,5%. Spadek nastąpił w 11 województwach,

najgłębszy w świętokrzyskim (o 5,0%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost, w granicach od 6,0% w pomorskim do 0,3% w małopolskim.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w I kwartale 2012 r. nieco zmniejszyła się w skali roku i wyniosła 996 osób bezrobotnych i biernych zawodowo (przed rokiem 1000 osób). Spadek odnotowano w 9 województwach, przy czym najgłębszy w mazowieckim (z 838 do 789 osób), gdzie równocześnie obserwowano najkorzystniejszą sytuację w relacji niepracujących do pracujących. W pozostałych województwach zaobserwowano wzrost, największy w łódzkim (z 924 do 991 osób). Natomiast najgorsza sytuacja nadal miała miejsce w zachodniopomorskim (1210 osób bezrobotnych i biernych zawodowo na 1000 pracujących).

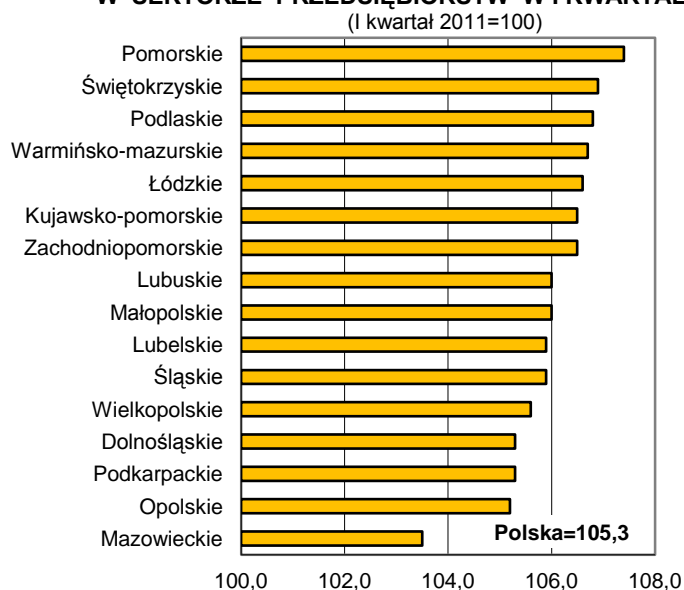
WYNAGRODZENIA

W I kwartale br. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2012 r. wyniosło 3664,16 zł i było o 5,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. (przed rokiem wzrost o 4,1%). Wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich województwach, największy w pomorskim (o 7,4%), a najmniejszy w mazowieckim (o 3,5%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w mazowieckim i śląskim (odpowiednio 123,5% i 106,8% średniej krajowej), przy czym podobnie jak przed rokiem w mazowieckim wynagrodzenia rosły wolniej a w śląskim szybciej niż średnio w kraju. Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 19,6% i 19,5% mniej niż średnio w kraju).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W I KWARTALE 2012 R.**

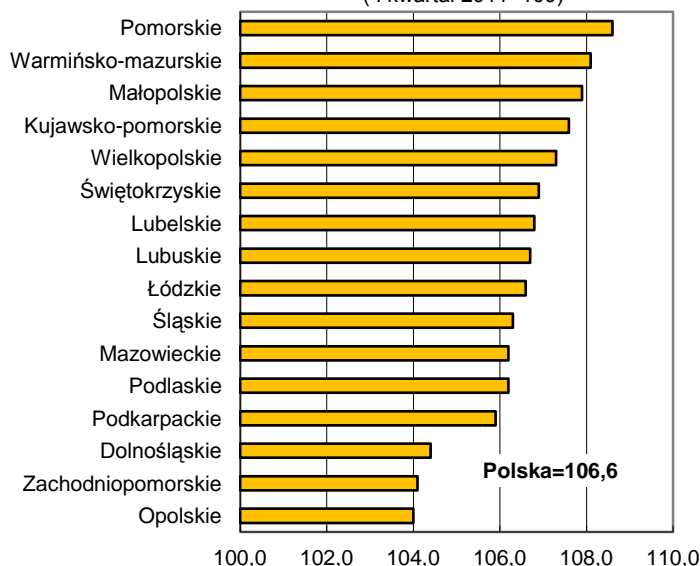

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 13 województwach (od 1,9 p.proc. w pomorskim, do 0,1 p.proc. w dolnośląskim). W województwie podkarpackim relacja pozostała na poziomie sprzed roku, a w opolskim i mazowieckim pogorszyła się odpowiednio o 0,1 p.proc. i 2,2 p.proc.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw, zmniejszyła się w skali roku o 3,3 p.proc. i wyniosła 43,1 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w I kwartale 2012 r. wyniosło 3744,00 zł i było o 6,6% wyższe niż w I kwartale ub. roku. (przed rokiem wzrost o 4,2%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w pomorskim (o 8,6%) i warmińsko-mazurskim (o 8,1%), a najmniejszy w opolskim (o 4,0%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W PRZEMYŚLE W I KWARTALE 2012 R.**
(I kwartał 2011=100)

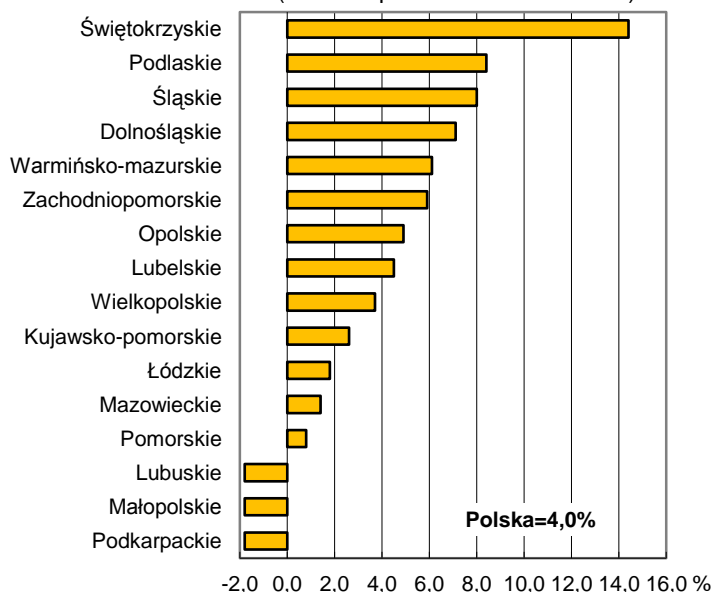
Wynagrodzenia w przemyśle nadal były wyższe niż średnio w kraju w 3 województwach: śląskim (o 17,3%), mazowieckim (o 16,9%) i dolnośląskim (o 1,5%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe nadal zanotowano w warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 18,2% i 17,8% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 8 województwach (od 1,9 p.proc. w pomorskim do 0,1 p.proc. w lubuskim). W województwie łódzkim relacja pozostała na poziomie sprzed roku, a w największym stopniu pogorszyła się w opolskim (o 2,2 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle w skali roku zmniejszyła się i wyniosła 35,5 p.proc. wobec 36,8 p.proc. w analogicznym okresie ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w I kwartale 2012 r. wyniosło 3616,98 zł i było o 4,0% wyższe niż przed rokiem (w I kwartale 2011 r. wzrost o 4,3%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 13 województwach, w tym najwyższy w świętokrzyskim (o 14,4%), a najniższy w pomorskim (o 0,8%). W województwach: lubuskim, małopolskim i podkarpackim wystąpił spadek wynagrodzeń w budownictwie po 1,8%.

**ZMIANY PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W BUDOWNICTWIE W I KWARTALE 2012 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 36,1% wyższym niż średnio w kraju). W kolejnym pod względem wysokości wynagrodzeń województwie dolnośląskim płace były o 7,3% wyższe niż przeciętnie w kraju. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najmniejsze w podkarpackim (o 22,6%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 8 województwach, najbardziej w świętokrzyskim (o 7,9 p.proc.), a w największym stopniu pogorszyła w małopolskim (o 5,1 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 58,7 p.proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszyła się o 2,4 p.proc.

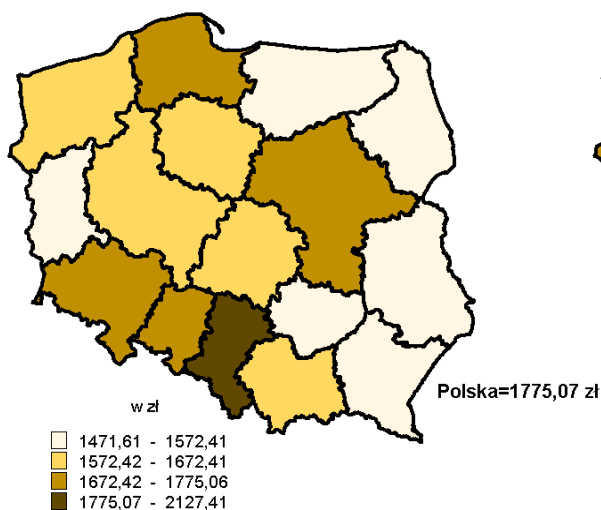
EMERYTURY I RENTY

W I kwartale 2012 r. nadal notowano spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów. Obserwowany od lat spadek liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w ramach systemu rolniczego był głębszy niż z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W ujęciu rocznym zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

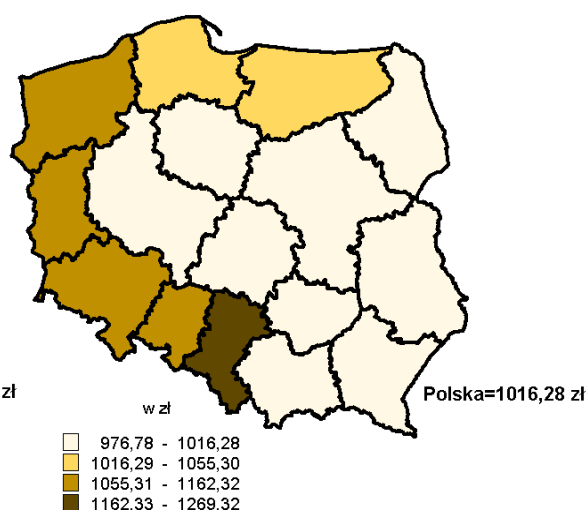
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w I kwartale 2012 r. wyniosła 9052,8 tys. osób i była mniejsza o 1,3% niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby emerytów i rencistów odnotowano w 15 województwach (od 0,2% w warmińsko-mazurskim do 2,9% w podlaskim). Liczba emerytów i rencistów nieznacznie wzrosła w województwie pomorskim (o 0,2%). Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7751,9 tys. osób (o 1,0% mniej niż przed rokiem). Spadek odnotowano w 11 województwach, w tym najgłębszy w podlaskim (o 2,9%). Liczba emerytów i rencistów wzrosła w pomorskim i świętokrzyskim (po 0,5%), warmińsko-mazurskim (o 0,3%) i podkarpackim (o 0,1%); w kujawsko-pomorskim pozostała na poziomie sprzed roku. Emerytury i renty rolnicze pobierało 1300,9 tys. osób (o 3,2% mniej niż przed rokiem). Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w skali roku we wszystkich województwach (od 2,1% w wielkopolskim do 5,3% w lubuskim).

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA W I KWARTALE 2012 R.

Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I kwartale 2012 r. wyniosła 1775,07 zł i była o 5,0% wyższa niż przed rokiem. Jej wzrost odnotowano we wszystkich województwach; natomiast jej poziom pozostawał wyższy niż średnio w kraju tylko w śląskim (o 19,8%). Najniższe przeciętne

emerytury i renty w tym systemie, podobnie jak w poprzednim roku, wypłacono w podkarpackim i lubelskim (odpowiednio o 17,1% i 14,5% mniejsze niż średnio w kraju).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, nadal zmniejsza się i w I kwartale 2012 r. wyniosła 36,9 p.proc. (wobec 38,0 p.proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w I kwartale 2012 r. wyniosła 1016,28 zł i w skali roku zwiększyła się o 4,6%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, największy w podkarpackim i podlaskim (po 4,9%), a najmniejszy w śląskim (3,8%).

W 7 województwach przeciętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnio w kraju, w tym największa nadal w województwie śląskim (o 24,9%). Najniższe emerytury i renty rolnicze, podobnie jak w poprzednich okresach, wypłacono w mazowieckim i podlaskim (odpowiednio o 3,9% i 3,4% mniejsze niż średnio w kraju).

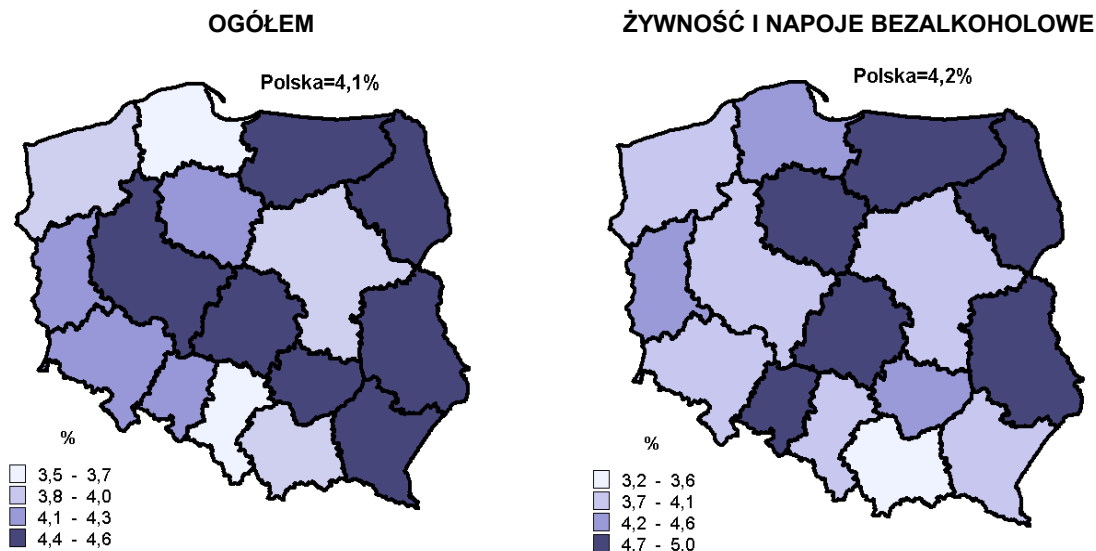
Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i wyniosła 28,8 p.proc. (wobec 29,9 p.proc. przed rokiem).

CENY

W I kwartale 2012 r. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosły o 4,1% (wobec 3,8% przed rokiem). Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym wyższy niż przeciętnie w zakresie transportu, mieszkania, edukacji, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Obniżono natomiast ceny odzieży i obuwia. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen ogółem w I kwartale br. miały podwyżki opłat związanych z mieszkaniem, dotyczących żywności oraz napojów bezalkoholowych, a także towarów i usług w zakresie transportu, które spowodowały podwyższenie wskaźnika odpowiednio o – 1,39 p.proc., 1,03 p.proc. oraz o 0,85 p.proc. Niższe ceny odzieży i obuwia obniżyły wskaźnik ogółem o 0,14 p.proc.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z I kwartałem ub. roku wystąpił we wszystkich województwach, przy czym największy odnotowano w świętokrzyskim (o 4,6%), m.in. w wyniku najwyższych w kraju podwyżek cen towarów i usług w zakresie mieszkania – o 6,2% (podobnie jak w województwie łódzkim) oraz zdrowia – o 4,8%. W skali większej niż przeciętnie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły jeszcze w 9 województwach w granicach od 4,5% w warmińsko-mazurskim, podkarpackim i wielkopolskim do 4,2% w dolnośląskim i lubuskim. Natomiast w województwie śląskim ceny rosły najwolniej (wzrost o 3,5%).

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
W I KWARTALE 2012 R.**
(I kwartał 2011=100)

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w I kwartale br. były wyższe niż przed rokiem o 4,2% (wobec wzrostu o 5,5% w analogicznym okresie ub. roku), przy czym żywność była droższa o 4,1%, a napoje bezalkoholowe o 5,4%. Odnotowano wyższe ceny ryb (o 10,8%), które najbardziej podrożały w województwie podlaskim (o 14,0%). Ceny mięsa

wzrosły przeciętnie o 10,1%, przy czym mięso wołowe – o 16,8% (najbardziej w województwie pomorskim o 22,8%), mięso wieprzowe – o 13,3% (w opolskim o 18,4%), wędliny – o 9,0% (w lubelskim o 11,5%) oraz drób – o 8,7% (w lubuskim o 13,8%). Więcej, niż w I kwartale ub. roku, konsumenci płacili za oleje i pozostałe tłuszcze – średnio o 9,1%, a najwyższy wzrost cen (po 13,9%) odnotowano w województwach lubelskim i opolskim. Artykuły w grupie „mleko, sery, jaja” były wyższe o 6,7%, najbardziej wzrosły ceny jaj – o 19,4% (w tym wysokie podwyżki odnotowano w województwach podkarpackim – o 31,9%, podlaskim – o 28,3%, łódzkim – o 23,8%, małopolskim – o 23,5% oraz śląskim – o 23,2%). Wzrosły również ceny „jogurtów, śmietany, napojów i deserów mlecznych” (o 5,9%), przy czym w województwie łódzkim wzrost cen tych towarów był najwyższy w kraju (o 8,6%). Natomiast mleko najbardziej podrożało w województwach śląskim i świętokrzyskim – po 7,4% (wobec wzrostu o 5,1% w kraju). Wyższe (o 6,7%), niż przed rokiem były ceny cukru, a w województwach wzrost ich kształtował się od 14,5% (w wielkopolskim) do 1,3% (w warmińsko-mazurskim). W województwie łódzkim najbardziej w kraju podniesiono ceny ryżu (o 10,1%) oraz mąki (o 9,8%), przy średnim wzroście cen tych towarów – po 5,4%. Droższe było także pieczywo (o 4,5%), przy czym w stopniu większym niż przeciętnie w 8 województwach, oraz makarony za które należało więcej zapłacić od 8,4% w województwie opolskim do 0,6% w pomorskim (wobec wzrostu o 4,0% w kraju). Niższe natomiast niż przed rokiem odnotowano ceny warzyw (o 14,2%) oraz owoców (o 3,0%), przy czym spadek cen głębszy niż przeciętnie wystąpił odpowiednio w 8 i 4 województwach.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w porównaniu z I kwartałem ub. roku podniesiono we wszystkich województwach w granicach od 5,0% do 3,2%, przy czym w 9 z nich w skali większej niż przeciętnie, a najbardziej w kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych najwolniej rosły w województwie małopolskim (o 3,2%).

Niższe niż przed rokiem były ceny **odzieży i obuwia** (o 2,8%), przy czym głębszy spadek dotyczył cen odzieży. Najgłębszy w kraju spadek cen odzieży i obuwia odnotowano w województwie pomorskim (o 6,2%).

W I kwartale br. ceny związane z **mieszkaniami**¹ wzrosły o 5,4% (wobec 4,9% w analogicznym okresie 2011 r.). Wzrost cen dotyczył wszystkich województw, w tym w 6 w stopniu większym niż średnio w kraju (najwyższy – w województwach łódzkim i świętokrzyskim – po 6,2%). Najmniej podniesiono ceny w zakresie mieszkania w województwie lubuskim (o 4,7%).

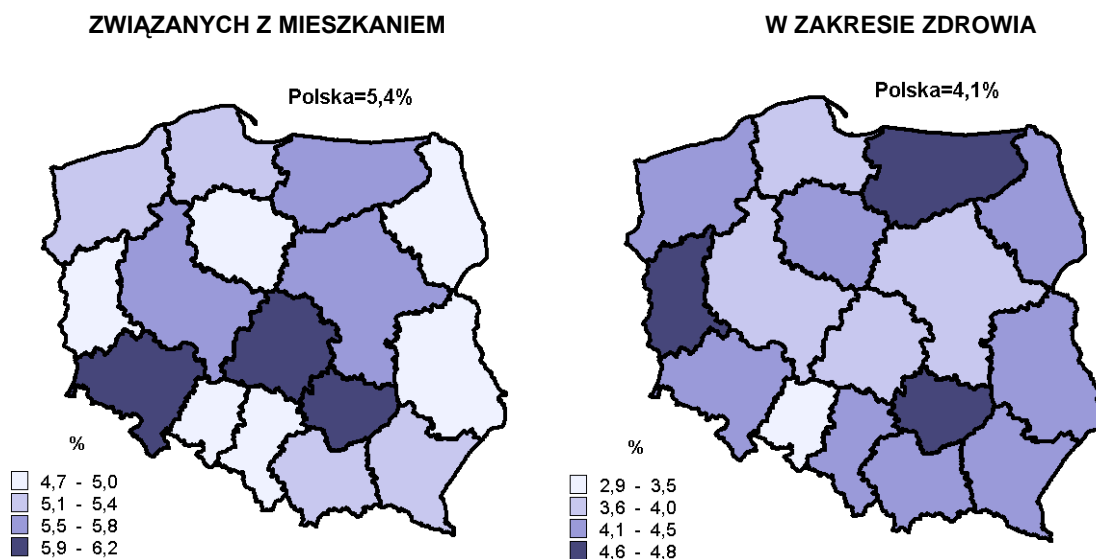
We wszystkich województwach podrożały usługi kanalizacyjne średnio o 9,3% (w tym w mazowieckim – o 17,9%, zachodniopomorskim – o 13,3%, dolnośląskim – o 12,0%, łódzkim – o 10,9%) oraz zaopatrywanie w wodę o 6,3%, a zwłaszcza w województwie zachodniopomorskim (o 11,7%). Wywóz nieczystości (śmieci) wzrósł w granicach od 12,1% w województwie świętokrzyskim do 2,0% w śląskim (przeciętnie – o 5,7%). Podwyższono

---

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

również ceny w zakresie nośników energii (o 6,8%). Znacznie podrożał gaz (o 8,4%), najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (o 11,6%). Ceny energii elektrycznej były wyższe o 5,8%, a energii ciepłej o 5,6%, przy czym najwyższe podwyżki dotyczyły województw odpowiednio – pomorskiego (wzrost o 7,3%) oraz podlaskiego (wzrost o 7,7%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły w skali roku o 2,4%.

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W I KWARTALE 2012 R. (I kwartał 2011=100)

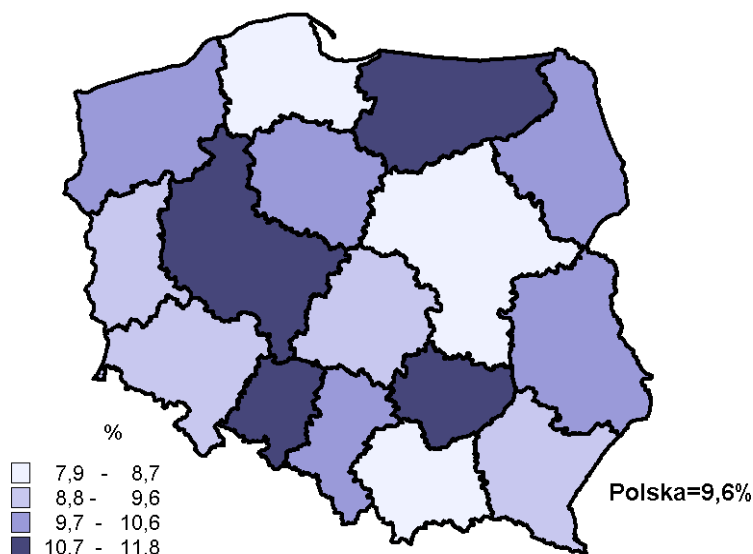

Artykuły i usługi związane ze **zdrowem** podrożały w skali roku o 4,1% (wobec 3,5% przed rokiem). Najbardziej podniesiono ceny w województwie świętokrzyskim (o 4,8%), gdzie m.in. najwięcej w kraju podrożały artykuły farmaceutyczne (o 5,4%). Najmniej natomiast wzrosły ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem w województwie opolskim (o 2,9%).

W porównaniu z I kwartałem ub. roku we wszystkich województwach wzrosły ceny m.in. usług stomatologicznych – o 5,0% (najbardziej w lubuskim o 8,2%) oraz usług lekarskich – o 4,3% (zwłaszcza w podkarpackim oraz warmińsko-mazurskim – po 7,9%). Podrożały także artykuły farmaceutyczne (o 4,4%), w tym w 8 województwach w stopniu większym niż przeciętnie. Usługi szpitalne były wyższe o 3,0%, natomiast sanatoryjne o 1,0%, przy czym te ostatnie wzrosły w 9 województwach.

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** były wyższe niż w I kwartale ub. roku o 9,6% (wobec 7,1% przed rokiem). Wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w tym w 9 w skali wyższej niż średnio w kraju (najwyższy – w opolskim o 11,8%). Ceny w zakresie transportu najmniej rosły w województwie małopolskim (o 7,9%).

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG W ZAKRESIE TRANSPORTU
W I KWARTALE 2012 R.**
(I kwartał 2011=100)

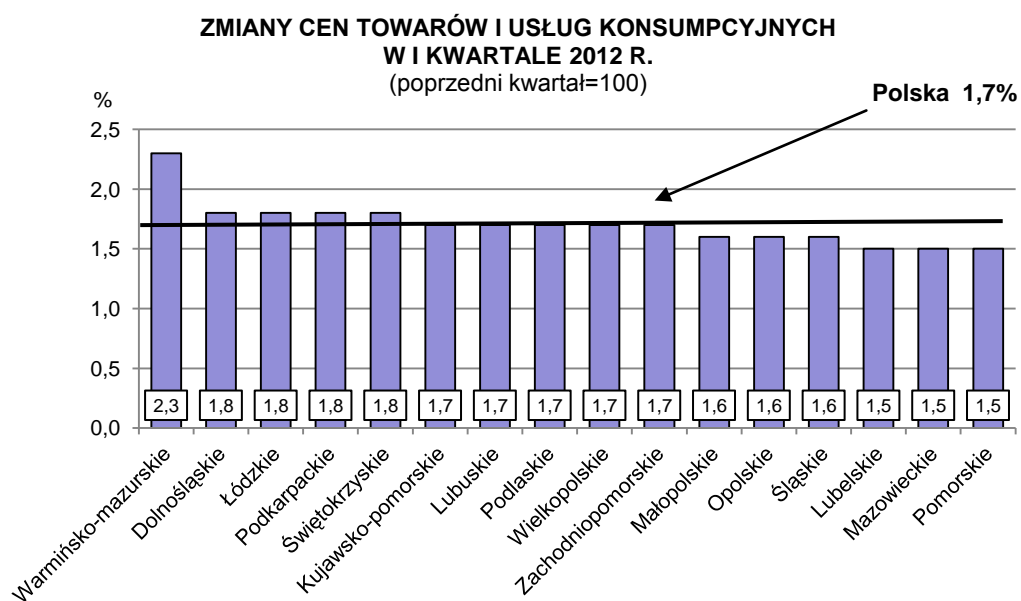
Znacznie podrożały paliwa do prywatnych środków transportu, na co wpływ miały wysokie wzrosty cen m.in. oleju napędowego (o 20,2%), benzyn silnikowych (o 15,1%) oraz gazu ciekłego (o 9,5%), przy czym największe podwyżki dotyczyły województwa śląskiego (odpowiednio o 24,1%, 16,1% i 12,1%). Więcej niż w I kwartale ub. roku we wszystkich województwach płacono także za usługi transportowe w granicach od 12,6% (w lubelskim) do 6,3% (w opolskim), wobec 8,5% średnio w kraju. Niższe natomiast w skali roku odnotowano ceny samochodów osobowych (o 3,3%), przy czym w 12 województwach spadek cen był głębszy niż przeciętnie.

W I kwartale br. ceny dotyczące **rekreacji i kultury** wzrosły o 1,3% (wobec 0,2% w analogicznym okresie ub. roku). Wyższe były ceny książek – przeciętnie o 5,6%, przy czym najbardziej wzrosły w województwie świętokrzyskim (o 8,2%). Podrożały także ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (średnio o 3,3%) zwłaszcza w województwie kujawsko-pomorskim (o 10,3%). Opłaty w zakresie turystyki zorganizowanej wzrosły w skali roku w 11 województwach, w tym najbardziej w lubuskim (o 9,4%, wobec przeciętnie o 1,6%). Mniej natomiast we wszystkich województwach płacono za gazety i czasopisma (średnio o 0,6%), a spadek cen kształtował się od 1,1% (w wielkopolskim) do 0,2% (w podlaskim oraz świętokrzyskim). Niższe odnotowano także ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 6,2%), przy czym najgłębszy spadek wystąpił w województwie pomorskim (o 12,7%).

Ceny w zakresie rekreacji i kultury w porównaniu z I kwartałem ub. roku wzrosły we wszystkich województwach, przy czym w 7 w stopniu wyższym niż przeciętnie (najbardziej w lubuskim o 2,8%).

Opłaty w zakresie **edukacji** były wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,1% (wobec 2,7% przed rokiem). Wzrost tych cen odnotowano we wszystkich województwach (od 9,9% w lubuskim do 2,3% w świętokrzyskim).

W I kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z **poprzednim kwartałem** wzrosły o 1,7%, w tym najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (o 2,3%), gdzie odnotowano największe w kraju podwyżki m.in. cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,6%, wobec 3,5%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 2,8%, wobec 2,1%) oraz rekreacji i kultury (o 1,5%, wobec 0,9%). W większym stopniu niż przeciętnie wzrosły ponadto ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwach: dolnośląskim, łódzkim, podkarpackim i świętokrzyskim (po 1,8%). Najmniejsze podwyżki, w porównaniu z poprzednim kwartałem, odnotowano w lubelskim, mazowieckim i pomorskim (po 1,5%).

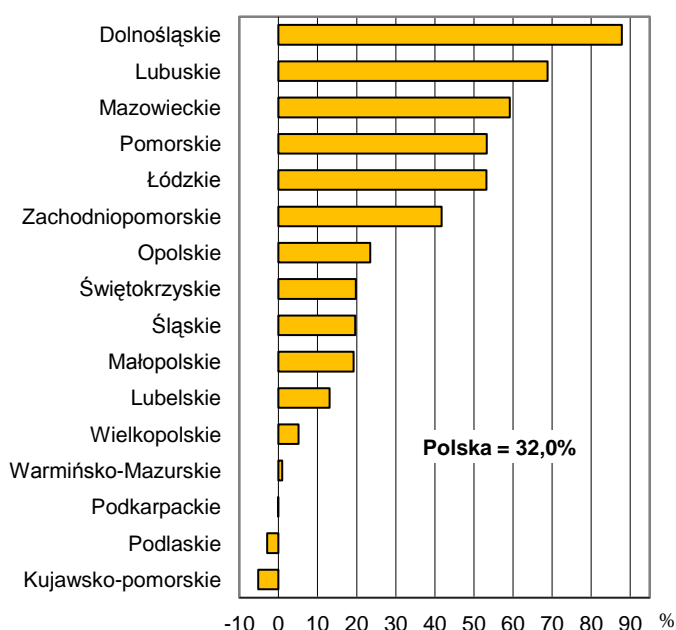

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W I kwartale 2012 r. oddano do użytkowania większą liczbę mieszkań niż w analogicznym okresie 2011 r. Wzrost odnotowano zarówno w budownictwie spółdzielczym i indywidualnym, jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Po dwóch latach spadku, I kwartał 2012 r. jest pierwszym, w którym wzrosła liczba mieszkań **oddanych do użytkowania**. Oddano 36,3 tys. mieszkań, tj. o 32,0% więcej niż przed rokiem (w I kwartale 2011 r. spadek o 19,2%, a w I kwartale 2010 r. spadek o 18,0%). Efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze w 13 województwach. Największy wzrost liczby mieszkań odnotowano w dolnośląskim i lubuskim, a najmniejszy w warmińsko-mazurskim i wielkopolskim. Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania województwach: mazowieckim, małopolskim i dolnośląskim, co łącznie stanowiło około 42% ogółu przekazanych mieszkań w kraju. Spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania wystąpił w województwach: kujawsko-pomorskim (o 5,2%), podlaskim (o 2,9%) i podkarpackim (o 0,1%).

**ZMIANY LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
W I KWARTALE 2012 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

W porównaniu z I kwartałem 2011 r. w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 7,5 p.proc. do 37,3%) oraz spółdzielczego (o 1,7 p.proc. do 3,2%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (o 8,7 p.proc. do 56,6%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I kwartale br. wyniosła 106,0 m² i była mniejsza (o 10,3 m²) niż przed rokiem. Zmniejszyła się (o 1,5 m²) powierzchnia 1 mieszkania w budownictwie spółdzielczym, która wyniosła

58,2 m² oraz w budownictwie indywidualnym o 5,9 m² (do poziomu 139,0 m²). Największe mieszkania budowano w opolskim (143,0 m²) i podlaskim (126,0 m²), a najmniejsze w dolnośląskim (91,2 m²).

W I kwartale br. **wydano pozwolenia na budowę** 36,4 tys. mieszkań (o 2,1% więcej niż przed rokiem). Wzrost odnotowano w 8 województwach, największy w podlaskim, a najmniejszy w dolnośląskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia, najgłębszy w świętokrzyskim i podkarpackim. W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych wydano pozwolenia na budowę 17,8 tys. mieszkań, tj. o 6,3% mniej niż przed rokiem. Spadek wystąpił w 10 województwach, najgłębszy w woj. kujawsko-pomorskim (o 26,7%). W pozostałych województwach zanotowano wzrost, największy w zachodniopomorskim (o 23,8%).

PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA

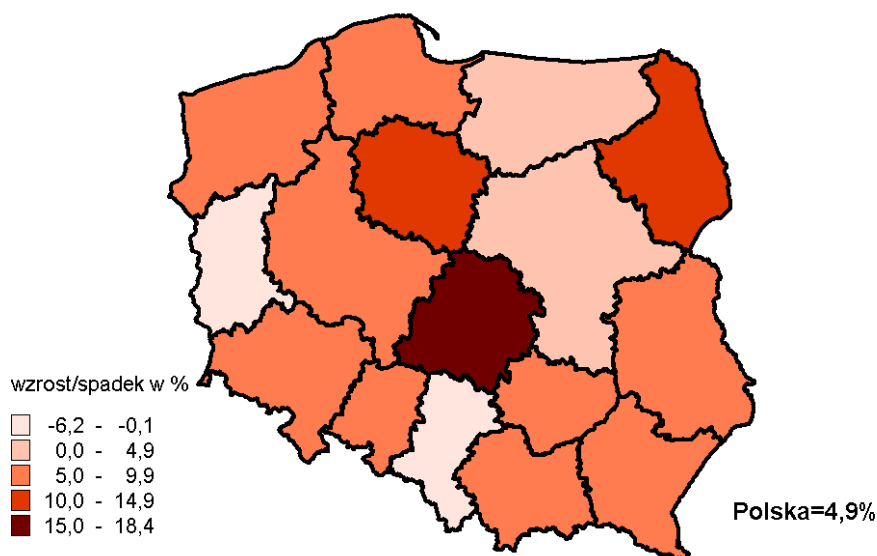
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w I kwartale br. była wyższa niż w analogicznym okresie 2011 r.; odnotowany wzrost był znacznie wolniejszy niż w kolejnych kwartałach ub. roku.

W I kwartale 2012 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) w ujęciu rocznym była wyższa o 14,3%, a tempo wzrostu było wolniejsze niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była w I kwartale 2012 r. o 4,9% wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. (przed rokiem wzrost o 9,1%), a obserwowane od I kwartału 2011 r. spowolnienie tendencji wzrostowej – po odnotowanej pod koniec 2011 r. poprawie – uległo dalszemu pogłębieniu (w I półroczu ub. roku wzrost o 7,4%, w okresie I-III kwartał – wzrost o 6,9%, w 2011 r. – wzrost o 7,7%). Wzrost produkcji wystąpił w 14 województwach, od 18,4% w łódzkim (przed rokiem wzrost o 17,3%) do 3,5% w mazowieckim (przed rokiem spadek o 1,1%). Spadek odnotowano w województwach: lubuskim (o 6,2%, przed rokiem wzrost o 10,6%) i śląskim (o 1,1%, przed rokiem wzrost o 8,8%).

ZMIANY PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU W I KWARTALE 2012 R.

(ceny stałe; I kwartał 2011=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył, obserwowany w 11 województwach, spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju spadek o 0,5%); najgłębszy w pomorskim (o 2,6%), w którym odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu powyżej średniej krajowej (o 5,3%), a najmniejszy w śląskim i wielkopolskim (po 0,3%). W województwie podkarpackim, przy zatrudnieniu, które utrzymało się na poziomie sprzed roku, produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 7,1%.

W pozostałych województwach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, największy w małopolskim (o 2,1%, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 5,5%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) była w I kwartale 2012 r. wyższa o 14,3% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. (w I kwartale 2011 r. wzrost o 20,5%). Wzrost odnotowano w 13 województwach, największy w świętokrzyskim (o 36,5%, przed rokiem wzrost o 17,3%), a najmniejszy w łódzkim (o 6,9%, przed rokiem wzrost o 29,4%). W województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i opolskim wystąpił spadek produkcji sprzedanej budownictwa, odpowiednio o 24,3%, 19,0%, i 4,0%. Należy jednak podkreślić, że w województwach tych odnotowano przed rokiem wzrosty produkcji sprzedanej budownictwa znacznie większe niż średnia dla kraju (odpowiednio o 71,5%, 39,4% i 30,9%).

Zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 5,0%), notowany w 14 województwach; największy w województwie mazowieckim (o 13,6%). W województwie opolskim, w którym wystąpił najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (o 4,8%) odnotowano także spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 4,0%).

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (49,0%) oraz ponad połowę budownictwa (55,7%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

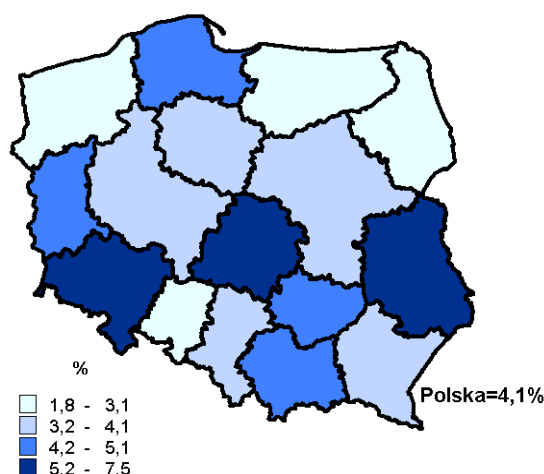

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

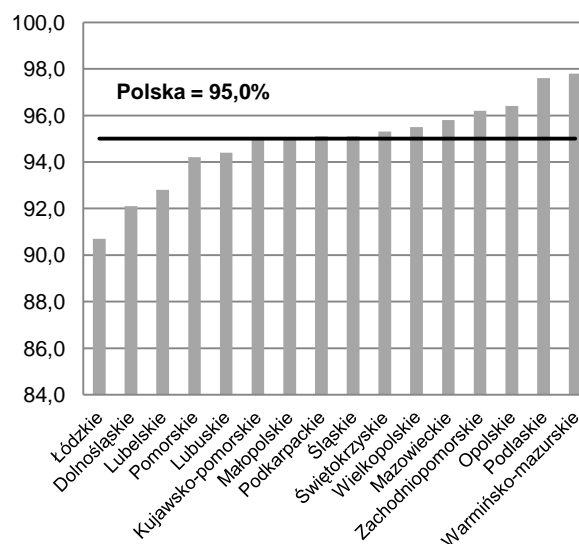
W I kwartale 2012 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były korzystniejsze w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Natomiast podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe pogorszyły się.

Wzrost przychodów z całokształtu działalności (o 12,0%) był mniejszy niż kosztów ich uzyskania (o 12,3%), co wpłynęło na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 94,7% przed rokiem do 95,0%. W skali roku obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,3% do 5,0%) i netto (z 4,3% do 4,1%). Pogorszył się również wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,3% do 4,4%). Wynik finansowy netto zwiększył się o 7,3% (wzrost zysku netto o 9,2%, straty netto o 15,0%), przy wzroście o 0,2% kwoty obciążeń obowiązkowych. Zwiększył się udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,5 p.proc do 62,6%), natomiast ich udział przychodach spadł (o 1,2 p.proc do 76,6%).

WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO
W BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH
NIEFINANSOWYCH W I KWARTALE 2012 R.

WSKAŹNIK POZIOMU KOSZTÓW W I KWARTALE 2012 R.

Wzrost **przychodów z całokształtu działalności** odnotowano we wszystkich województwach, a wzrost **kosztów uzyskania przychodów** wystąpił w 15 województwach; w tym w 8 – koszty rosły szybciej niż przychody. W województwie lubuskim koszty uzyskania przychodów zmniejszyły się o 0,4% a przychody wzrosły o 0,6%.

Wynik finansowy brutto wzrósł w skali roku o 5,9% do 28910,2 mln zł (zysk brutto 37437,1 mln zł, strata brutto 8526,9 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** zwiększyły się w skali roku o 9,9 mln zł i wynosiły 5349,5 mln zł. **Wynik finansowy netto** ukształtował się na poziomie 23560,7 mln zł (zysk netto 31970,5 mln zł, strata netto 8409,8 mln zł), wobec 21956,8 mln zł przed rokiem. Poprawę wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 11 województwach. W województwach: warmińsko-

-mazurskim, opolskim, dolnośląskim, śląskim i podlaskim wyniki finansowe brutto i netto pogorszyły się w porównaniu z I kwartałem 2011 r.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się o 0,9 p.proc. wyniósł 4,4%. Pogorszenie wskaźnika odnotowano w 10 województwach, najgłębsze w przedsiębiorstwach woj. opolskiego (z 5,9% do 2,9%). W województwie małopolskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku. Natomiast poprawę wskaźnika odnotowano w przedsiębiorstwach woj. świętokrzyskiego, lubuskiego, lubelskiego, podkarpackiego i podlaskiego.

W I kwartale 2012 r. w badanych podmiotach **wskaźnik rentowności obrotu brutto** zmniejszył się w skali roku o 0,3 p.proc. wyniósł 5,0%, a **wskaźnik rentowności obrotu netto** pogorszył się o 0,2 p.proc. ukształtował się na poziomie 4,1%. Spadek zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto, jak i netto odnotowano w 7 województwach; najgłębszy dla obu wskaźników odnotowano w woj. dolnośląskim (odpowiednio o 2,5 p.proc. i 2,1 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 7,1 p.proc. (od 2,2% w woj. warmińsko-mazurskim do 9,3% w woj. łódzkim) i była mniejsza niż przed rokiem (7,6 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 5,7 p.proc. (wobec 4,6 p.proc. przed rokiem); w granicach od 1,8% w podlaskim i warmińsko-mazurskim do 7,5% w łódzkim.

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w I kwartale 2012 r. kształtował się następująco:

WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %		WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %	
	w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności		w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności
POLSKA	62,6	76,6			
Podkarpackie	61,0	86,3	Opolskie	60,2	78,8
Małopolskie	61,4	84,0	Lubuskie	61,2	77,5
Wielkopolskie	65,6	84,0	Świętokrzyskie	58,7	74,9
Kujawsko-pomorskie	64,2	82,8	Pomorskie	65,1	74,4
Łódzkie	61,6	82,8	Śląskie	66,6	74,1
Dolnośląskie	64,0	80,4	Mazowieckie	61,3	71,3
Lubelskie	54,8	79,0	Podlaskie	56,5	69,0
Zachodniopomorskie	60,2	78,9	Warmińsko-mazurskie	60,5	68,3

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 77,8% do 76,6% (największy spadek wystąpił w woj. śląskim). Zwiększył się natomiast ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 62,1% do 62,6% (w największym stopniu w woj. pomorskim).

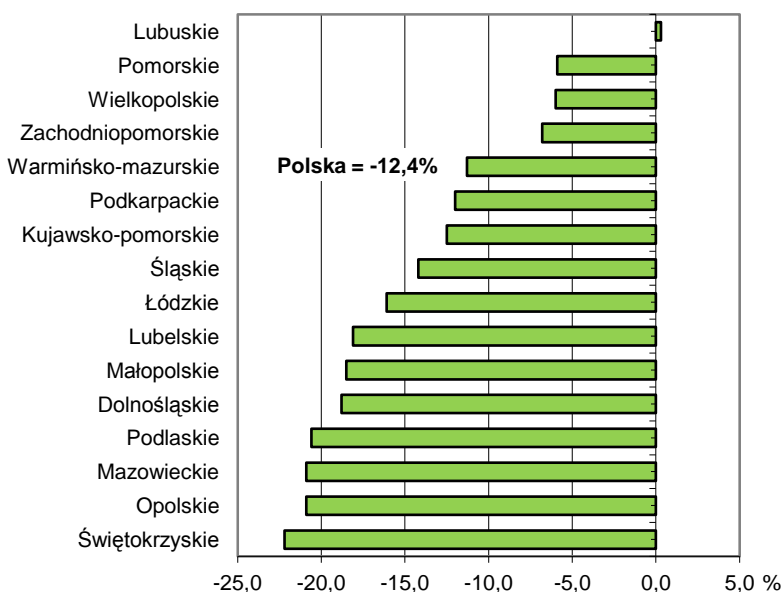
ROLNICTWO

Ze wstępnej oceny przezimowania upraw wynika, że ich stan był znacznie gorszy od obserwowanego przed rokiem. Główną przyczyną wystąpienia szkód zimowych były silne mrozy, duże wahania temperatury powietrza i wysuszające wiatry. Największe uszkodzenia ozimin wystąpiły w województwach: łódzkim, lubuskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, podlaskim oraz warmińsko-mazurskim. Na rynku rolnym w marcu br. notowany był w skali roku znaczny wzrost cen podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego. Niższe były natomiast ceny produktów roślinnych, z wyjątkiem cen żyta.

Wyniki reprezentacyjnego badania **pogłowia trzody chlewnej** według stanu w końcu marca br., wskazują na dalsze pogłębienie się trendu spadkowego w chowie tego gatunku. W końcu marca, lipca i listopada 2011 r. liczebność pogłowia trzody ogółem wykazywała spadek w dystansie rocznym odpowiednio: o 6,3%, o 9,1% i o 11,6%. W końcu marca 2012 r. roczny spadek pogłowia trzody chlewnej pogłębił się i wyniósł 12,4%. Pogłowie stada trzody chlewnej ogółem ukształtowało się na poziomie 11478,0 tys. sztuk i było niższe o 1622,2 tys. sztuk od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r. W skali roku zmniejszyła się liczebność stada we wszystkich grupach wiekowo-użytkowych, przy czym najgłębiej spadła populacja warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 17,9%) oraz prosiąt o wadze do 20 kg (o 16,6%). Spadek pogłowia trzody chlewnej wystąpił w 15 województwach, w granicach od 5,9% w pomorskim do 22,2% w świętokrzyskim. Nieznaczny wzrost pogłowia odnotowano w lubuskim (o 0,3%).

ZMIANY W POGŁOWIU TRZODY CHLEWNEJ W 2012 R.

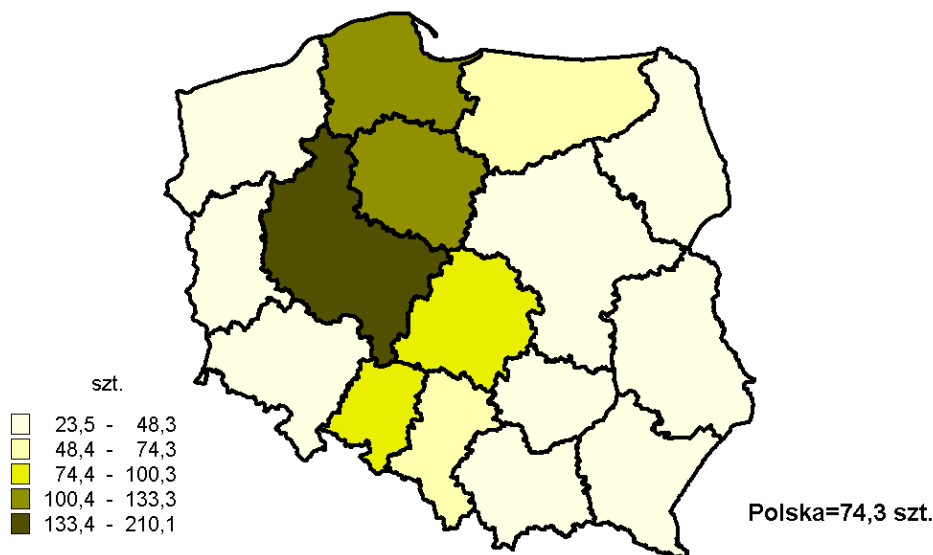
Stan w końcu marca (wzrost/spadek w skali roku w %)

Podobnie jak w poprzednich okresach, ponad 60% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowała się na terenach czterech województw: wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i mazowieckiego (odpowiednio 32,8%, 12,2%, 8,5% i 8,4%). Najmniej trzody chlewnej notowano w lubuskim (1,3%) i podkarpackim (1,5%).

OBSADA TRZODY CHLEWNEJ NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W 2012 R.

Stan w końcu marca

W pogłowie stada loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa możliwości produkcyjne stada, w ubiegłym roku notowano istotne zmniejszenie stanów, natomiast w marcu 2012 r. zarejestrowano znaczne wyhamowanie spadku liczebności loch. W końcu marca, lipca i listopada 2011 r. liczebność pogłowia loch na chów wykazywała spadek w dystansie rocznym odpowiednio: o 15,6%, o 15,7% i o 15,3%, a w końcu marca 2012 r. roczny spadek pogłowia stada loch znacznie zmniejszył się i wyniósł 4,7%. Pogłowie stada loch na chów ukształtowało się na poziomie 1113,7 tys. sztuk i w porównaniu ze stanem sprzed roku było niższe o 54,5 tys. sztuk. Spadek pogłowia loch wystąpił w 12 województwach, w granicach od 0,2% w pomorskim do 13,1% w zachodniopomorskim. Zwiększenie pogłowia loch odnotowano w podkarpackim (o 27,4%), lubuskim (o 7,6%), lubelskim (o 5,7%) i śląskim (o 0,9%).

W marcu 2012 r., w odniesieniu do bardzo wysokich notowań sprzed roku, średnie ceny **pszenicy** w skupie i na targowiskach były niższe (odpowiednio o 12,3% i o 8,5%), a **żyta** wyższe (odpowiednio o 5,6% i o 4,3%).

Za 1 dt pszenicy w skupie płacono średnio 80,25 zł (o 12,3% mniej niż w marcu ub. roku). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 6,7% w zachodniopomorskim do 18,0% w świętokrzyskim. W 7 województwach ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwyższe notowano w mazowieckim (82,90 zł za 1 dt) i pomorskim (82,86 zł), a najniższe w podkarpackim (72,65 zł za 1 dt). W marcu br. na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 90,69 zł, tj. o 8,5% mniej niż przed rokiem.

Spadek cen odnotowano w 13 województwach, w granicach od 2,3% w warmińsko-mazurskim do 21,9% w dolnośląskim. Wzrost cen odnotowano w zachodniopomorskim (o 5,1%), kujawsko-pomorskim (o 3,5%) i lubuskim (o 2,9%). W 8 województwach ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższe notowano na targowiskach w lubuskim (97,78 zł za 1 dt). Najmniej za pszenicę płacono w dolnośląskim (83,33 zł za 1 dt).

W marcu br. za 1 dt żyta w skupie płacono średnio 82,09 zł (wzrost o 5,6% w ujęciu rocznym). Wzrost cen wystąpił w 10 województwach, w granicach od 1,3% w lubuskim do 13,9% w śląskim. W 6 województwach ceny skupu żyta były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą odnotowano w warmińsko-mazurskim (86,92 zł za 1 dt). Najmniej za żyto w skupie płacono w podkarpackim (60,26 zł za 1 dt). Na targowiskach za 1 dt żyta płacono średnio 82,70 zł, tj. o 4,3% więcej niż przed rokiem. Wzrost cen odnotowano w 9 województwach (spośród 12 badanych), w granicach od 0,8% w świętokrzyskim do 33,1% w zachodniopomorskim. Mniej niż przed rokiem za żyto płacono na targowiskach w lubuskim i małopolskim, a w śląskim średnia cena żyta kształtowała się na poziomie sprzed roku. W 8 województwach ceny żyta były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe w śląskim (90,00 zł za 1 dt), łódzkim (89,79 zł) i małopolskim (89,06 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w lubelskim (74,00 zł za 1 dt).

Średnia cena **ziemniaków jadalnych** na targowiskach w marcu 2012 r. była o 58,1% niższa niż przed rokiem i wynosiła 61,21 zł za 1 dt. Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach (od 40,9% w warmińsko-mazurskim do 67,2% w łódzkim). W 10 województwach ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w warmińsko-mazurskim (86,26 zł za 1 dt), a najmniej w łódzkim (47,79 zł za 1 dt).

W marcu 2012 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono średnio 6,41 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 12,4%. Wzrost cen odnotowano w 15 województwach, w granicach od 8,4% w mazowieckim do 27,6% w podlaskim. Cena żywca wołowego w ujęciu rocznym obniżyła się tylko w województwie śląskim (o 0,3%). W 7 województwach ceny skupu były wyższe od średniej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,84 zł w lubuskim do 7,09 zł w świętokrzyskim.

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w marcu 2012 r. wzrosła w skali roku o 23,0% i wynosiła 5,20 zł za 1 kg. Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 16,5% w śląskim do 38,3% w kujawsko-pomorskim. W 4 województwach ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w kujawsko-pomorskim (5,75 zł za 1 kg). Najmniej za żywca wieprzowego płacono w skupie w dolnośląskim i śląskim (po 4,90 zł za 1 kg).

Na targowiskach w marcu br. za 1 **prosię na chów** średnio płacono 170,94 zł, tj. o 64,5% więcej niż przed rokiem. Wzrost cen odnotowano w 11 województwach (spośród 12 badanych), w granicach od 50,5% w kujawsko-pomorskim do 98,7% w podkarpackim. Mniej niż przed rokiem za prosię do dalszego chowu płacono w warmińsko-mazurskim

(o 19,6%). W 4 województwach ceny prosiąt były wyższe od średniej krajowej. Najwięcej za prosię płacono w śląskim (214,00 zł), a najmniej w kujawsko-pomorskim (153,13 zł).

W marcu 2012 r. w skupie za 100 l **mleka krowiego** płacono 126,40 zł, tj. o 5,5% więcej niż przed rokiem. Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 2,4% w kujawsko-pomorskim do 9,5% w lubuskim. Rozpiętość cen skupu mleka za 100 l wynosiła od 110,80 zł w małopolskim do 137,50 zł w zachodniopomorskim. W 6 województwach ceny skupu mleka były wyższe od średniej krajowej.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.

W 2011 r. **dochody** ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 171309,1 mln zł, a **wydatki** 181594,7 mln zł. Zagregowany wynik budżetów był ujemny, stanowił 6,0% w relacji do dochodów i wyniósł minus 10285,6 mln zł. Wszystkie typy jednostek samorządu terytorialnego: gminy, miasta na prawach powiatu, powiaty i województwa zakończyły rok deficytem budżetowym.

Dochody budżetów **gmin** osiągnęły poziom 75830,7 mln zł (96,8% planu przyjętego w uchwałach rad gmin), natomiast wydatki wyniosły 79686,9 mln zł (92,6% planowanej kwoty wydatków). Zagregowany wynik budżetów gmin miał wartość ujemną – minus 3856,2 mln zł. We wszystkich województwach wydatki budżetów gmin przewyższały ich dochody, deficyt budżetowy w relacji do dochodów kształtował się w granicach od 7,4% w województwie świętokrzyskim do 3,4% w łódzkim.

W strukturze dochodów ogółem wszystkich budżetów gmin, dochody własne stanowiły 45,5%, a subwencja ogólna z budżetu państwa – 30,7%. W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był zróżnicowany i wyniósł od 32,3% w województwie lubelskim do 55,6% w dolnośląskim. Największy udział subwencji ogólnych z budżetu państwa w dochodach ogółem miały budżety gmin województwa lubelskiego (38,3%), a najmniejszy – dolnośląskiego (21,9%).

Wydatki bieżące stanowiły 56,1% wydatków ogółem budżetów gmin, a wydatki majątkowe 22,9%. Wyższy niż średnio w kraju udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w 6 województwach, w tym najwyższy w województwie opolskim i śląskim (odpowiednio 61,3% i 59,6% wydatków ogółem). Największy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w województwie małopolskim (26,0%), a najniższy w opolskim (20,2%).

W 2011 r. dochody budżetów **miast na prawach powiatu** wyniosły 56859,8 mln zł (98,6% planu według uchwał ich organów), a wydatki 61510,5 mln zł (93,7% planu). Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu był ujemny i wyniósł minus 4650,7 mln zł. W 15 województwach odnotowano ujemny wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu, wydatki przewyższały dochody w granicach od 18,7% w województwie wielkopolskim do 2,0% w śląskim. Województwo małopolskie było jedynym, w którym dochody były większe niż wydatki o 7,8 mln zł (0,2%).

W strukturze dochodów budżetów miast na prawach powiatu dochody własne stanowiły 63,2%. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem miały budżety miast na prawach powiatu województwa mazowieckiego (73,4%), natomiast najmniejszy podkarpackiego (42,7%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach budżetów miast na prawach powiatu wyniósł 24,6%; największy był w budżetach miast na prawach powiatu w województwie mazowieckim (28,9%), a najmniejszy w podkarpackim (16,5%). Dochody z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły 11,4% ogółu dochodów budżetów miast na prawach powiatu. Największy udział w dochodach z tytułu podatku od nieruchomości miały budżety miast na prawach powiatu województwa śląskiego (14,3%), a najmniejszy świętokrzyskiego (8,2%).

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 4773,1 mln zł i stanowiły 8,4% dochodów ogółem budżetów miast na prawach powiatu. W tym na zadania z zakresu administracji rządowej przeznaczono 6,3% dochodów miast na prawach powiatu. Największy udział dotacji celowych w budżetach omawianych jednostek był w województwie lubuskim (12,0%), a najmniejszy w mazowieckim (5,3%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 12483,2 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów miast na prawach powiatu kształtował się na poziomie 22,0% (20,2% stanowiły zadania oświatowe, które są częścią subwencji ogólnych). Największy udział subwencji ogólnych z budżetu państwa odnotowano w województwie podkarpackim (32,2%), a najmniejszy w mazowieckim (14,7%).

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu wyniosły 37076,5 mln zł (60,3% ogółu wydatków). W 6 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Najwyższym udziałem wydatków bieżących w wydatkach ogółem charakteryzowało się województwo łódzkie (68,2%), a najniższym zachodniopomorskie (52,8%).

Wydatki majątkowe budżetów miast na prawach powiatu stanowiły 13067,2 mln zł czyli 21,2% wydatków ogółem; udział ten wynosił od 14,2% w województwie łódzkim do 30,8% w podkarpackim. Największe wydatki poniesione zostały na oświatę i wychowanie (28,0% wydatków ogółem) oraz na pomoc społeczną (10,4%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie lubelskim (36,5%), a najniższy w mazowieckim (21,4%). Na pomoc społeczną najwyższy udział wydatków przeznaczono w województwie świętokrzyskim (15,2%), a najniższy w mazowieckim (6,6%).

W 2011 r. dochody budżetów **powiatów** wyniosły 23551,6 mln zł (98,6% planu według uchwał ich organów), a wydatki 24058,8 mln zł (odpowiednio 94,6% planu). Wynik finansowy budżetów był ujemny i wyniósł minus 507,2 mln zł. Większość województw odnotowało ujemny wynik finansowy budżetów powiatów; wydatki przewyższały dochody w granicach od 6,0% w województwie zachodniopomorskim do 0,4% w podlaskim. Jedynie w województwie śląskim i warmińsko-mazurskim odnotowano nadwyżkę – dochody były wyższe od wydatków odpowiednio o 0,9% i 0,3%.

W strukturze dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 27,7%. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem osiągnęły budżety powiatów województwa mazowieckiego (33,3%), natomiast najmniejszy lubelskiego (21,6%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych, który należy do dochodów własnych powiatów wyniósł średnio dla kraju 13,3%; największy udział tego podatku przypadał na budżety powiatów w województwie mazowieckim (19,2%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (8,9%).

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 4400,7 mln zł i stanowiły 18,7% dochodów ogółem budżetów powiatów, z czego ponad połowa przeznaczona była na realizację zadań z zakresu administracji rządowej (10,5% dochodów powiatów). Największy udział dotacji celowych w dochodach budżetów omawianych jednostek był w województwie lubuskim (25,7%), a najmniejszy w wielkopolskim (15,5%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa dla powiatów wyniosła 10098,1 mln zł, a ich udział w dochodach budżetów powiatów kształtował się na poziomie 42,9%, z czego większość przypadała na oświatę (7757,8 mln zł). Największy udział subwencji ogólnej z budżetu

państwa w dochodach ogółem odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (49,6%), a najmniejszy w śląskim (35,0%).

Wydatki budżetów powiatów wyniosły 24058,8 mln zł, z czego 71,0% stanowiły wydatki bieżące. W 9 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Najwyższym udziałem wydatków bieżących w wydatkach ogółem charakteryzowało się województwo łódzkie (76,4%), a najniższym podkarpackie (66,4%).

Wydatki majątkowe budżetów powiatów wynosiły 4502,0 mln zł i stanowiły 18,7% wydatków ogółem. Udział tych wydatków kształtował się od 25,6% w województwie podkarpackim do 14,7% w opolskim i łódzkim. Największe wydatki budżetów powiatów przypadają na oświatę i wychowanie (29,6% wydatków ogółem) oraz pomoc społeczną (13,1%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie opolskim (34,6%), a najniższy w zachodniopomorskim (26,1%). Na pomoc społeczną najwięcej wydatków poniesiono w województwie opolskim (15,2%), a najmniej w podlaskim (10,0%).

Dochody budżetów **województw** w 2011 r. wyniosły 15067,1 mln zł (98,1% planu według uchwał sejmików wojewódzkich), natomiast wydatki 16338,6 mln zł (92,6% planu). Wynik budżetów wojewódzkich był ujemny i ukształtował się na poziomie minus 1271,5 mln zł. Wszystkie województwa odnotowały deficyt budżetów, z czego największy odnotowano w województwie dolnośląskim (o 22,9% wydatki przewyższały dochody), a najmniejszy w lubuskim (o 0,8%).

W strukturze dochodów budżetów województw, dochody własne stanowiły 44,3% dochodów ogółem. W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem wyniósł od 72,6% w województwie mazowieckim do 22,1% w podlaskim.

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 1865,6 mln zł i stanowiły 12,4% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział dotacji celowych odnotowano w województwie lubuskim (21,7%), a najmniejszy w śląskim (6,8%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa stanowiła 2499,1 mln zł czyli 16,6% dochodów ogółem budżetów województw. Najwyższy udział subwencji ogólnych w dochodach ogółem odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (32,5%), a najniższy w mazowieckim (4,9%).

Wydatki budżetów województw wyniosły 16338,6 mln zł z czego 30,5% stanowiły wydatki bieżące. Największy udział wydatków bieżących odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim (39,0%), a najmniejszy w małopolskim (24,9%). W 2011 r. na finansowanie transportu i łączności przeznaczono 40,2% wydatków z budżetów województw. Największy udział wydatków na transport i łączność wykazano w województwie wielkopolskim (51,2%), natomiast najmniejszy w mazowieckim (29,4%).

Wydatki majątkowe stanowiły przeciętnie 40,5% ogółu wydatków budżetów województw. W poszczególnych województwach udział tych wydatków wyniósł od 52,1% w województwie małopolskim do 24,8% w mazowieckim.